

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Ezt a világot lángelmék működtetik *(Márai Sándor gondolata)*

**Az I. Belklinika megújult
tantermének avatásán
az amerikai nagykövet**

**Semmelweis Symposium
a nemzetközi tudományos
porondon – Nobel-díjossal**

**Öregdiák nem vén diák
– magyar alumni találkozó
az egyetemen**

Doctor Honoris Causa Awards 2010

■ Miklós Kellermayer, Hartmut Neumann, professor at the Albert Ludwigs University, Freiburg, József Tihanyi, István Boldogh, professor at the University of Texas, István Karádi, Tivadar Tulassay, Béla Noszál, Jörg Weidenhammer, Director of the Asklepios Medical School, Hamburg, Pál Fejérdy, Constantin Copotoiu, Rector of the University of Medicine and Pharmacy, Targu Mures, Gyula Domján and Károly Rác

Dr. Jörg Weidenhammer

Asklepios Medical School, Hamburg

Dr. Jörg Weidenhammer received his degree in human medicine at the University of Bonn, followed by an MD in neurology in 1980.

In 2005, he joined the Asklepios Medical School where he was soon promoted to the post of Managing Director.

Dr. Weidenhammer has played an instrumental role in establishing co-operation between Asklepios Medical School in Hamburg and Semmelweis University. As a result of his dedicated work, Semmelweis University was able to start a teaching programme in medicine in Hamburg in 2008. The unique nature of this co-operation not only enhances the university's reputation, but can also serve as a model for other leading European universities.

Prof. Dr. Hartmut P.H. Neumann

Albert Ludwigs University, Freiburg

Prof. Dr. Hartmut P.H. Neumann works at the Albert Ludwigs University as professor of endocrinology and nephrology, and director of the Section for Preventive Medicine.

He has made great contributions in the field of hereditary tumour syndromes improving the understanding of the genetic background, the pathomechanism and genotype-phenotype correlations of familial disorders leading to endocrine tumours.

Professor Neumann has been a lecturer in graduate elective courses for students and he has participated in postgraduate courses of Semmelweis University. He promoted scientific collaboration and common research projects with clinical scientists from Semmelweis University.

Prof. Dr. Constantin Copotoiu

University of Medicine and Pharmacy, Targu Mures

Prof. Dr. Constantin Copotoiu graduated from the Faculty of Medicine at the University of Medicine and Pharmacy, Targu Mures in 1973, where he later specialized in surgery and has been teaching since 1976. His main areas are Laparoscopic Surgery, Surgery of the Oesophagus and Oncological Surgery. He was appointed Head of Surgery at the 1st Surgery Clinical Department in 1991, a position he currently holds.

Since Professor Copotoiu took the office of Rector, the university's relations with Semmelweis University have developed rapidly and in 2008 they signed a new Cooperation Agreement.

Prof. István Boldogh

University of Texas, Galveston

Dr. István Boldogh is a Professor in the Department of Microbiology and Immunology at the University of Texas Medical Branch (UTMB).

He has been directing the Microbiological Research Centre at UTMB since 1998.

His sphere of research interest ranges from immunology through ageing-related oxidative stress to adaptation processes resulting from exercise. Dr. Boldogh is a recognized expert in the field of DNA immunology, damage and repair.

Dr. Boldogh has cultivated extensive professional ties with Semmelweis University's Faculty of Physical Education and Sport Sciences.

Prof. Dr. Roger Y. Tsien

University of California, San Diego

Roger Tsien was born in New York City in 1952. He attended Harvard College and graduated with a Bachelor of Science in chemistry and physics in 1972. He is an Investigator and Professor of Pharmacology and Chemistry & Biochemistry, University of California, San Diego.

In 2008, Roger Tsien shared the Nobel Prize in Chemistry with Osamu Shimomura and Martin Chalfie „for the discovery and development of the green fluorescent protein, GFP”.

Dr. Tsien is best known for designing molecules that either report or perturb signal transduction inside living cells. These molecules have added a new dimension to the fields of molecular biology, cell biology and biochemistry, enabling visualization of different molecules and various cellular events. Roger Tsien generously shared research tools with scientists of Semmelweis University. Dr. Tsien is now developing new ways to target molecules, including therapeutic agents to tumor cells.

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja
A Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi, Egészségtudományi, Fogorvostudományi, Gyógyszerésztudományi, Testnevelési és Sporttudományi Kara hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik háromhetente
Felelős kiadó: az egyetem rektora; dr. **Tulassay Tivadar**

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus (sotpet@igaz.sote.hu)

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke: dr. **Donáth Tibor** professor emeritus (donath@ana.sote.hu)

Felelős szerkesztő: **Tolnai Kata** dr.

(tolnaikata@gmail.com),
Telefon: 06-20-825-9747

Szerkesztőség: 1085 Bp., Röck Szilárd u. 13.
Tel./fax: 267-6166 (üzenetrögzítővel)

E-mail: ujsag@bkt.sote.hu

Olvasószerkesztő:

Urbán Beatrice
beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:

dr. **Békási Sándor** (HÖK)
bekasisanya@gmail.com

dr. **Bubenyák Máté** (GYTK)
(bmate@gyok.sote.hu)

Csetneki Júlianna egyetemi főnövér

(csetneki@kkt.sote.hu)
dr. **Gombocz János** (TF)

(gombocz@mail.hupe.hu)
dr. **Hermann Péter** (FOK)

(hermann@fok.usn.hu)
Horváth N. Orsolya (HÖK)

h.orsolya@hotmail.com
dr. **Jákó Kinga** (SMIF)

(jako@rekhiv.sote.hu)
dr. **Kardon Tamás** (KHT)

(kardon@puskin.sote.hu)
dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)

(karlking@radi.sote.hu)
dr. **Kormos Andrea** (GFI)

(kormos.andrea@lotus.rekhiv.sote.hu)

dr. **Langer Róbert** (ÁOK)
(roblanger@hotmail.com)

Márton Emőke (DI)
(marton@phd.sote.hu)

Oláh Dániel (HÖK)
olah.daniel@iocs.hu

dr. **Polgár Veronika** (ETK)
(polgarv@se-etk.hu)

dr. **Szabóné Balogh Clarissza**
(claris@freemail.hu)

Dr. **Török Péter** (EKK)
(torokp@mental.usn.hu)

dr. **Voszka István** (ÁOK)
(voszka@puskin.sote.hu)

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**

www.semmelweiskiado.hu
dr. **Táncos László**

Tördelőszerkesztő: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:
Kovács Veronika
(kovver@net.sote.hu)

Nyomta: Avaloni Kft.
ISSN 1586-6904

Címlapon fent: Megújult a százéves I. Sz. Belgyógyászat Klinika tanterme, cikk az 5. oldalon, az USA nagykövete is részt vett az ünnepségen

Címlapon középen: Semmelweis Symposium: nagy sikerű nemzetközi tudományos rendezvény, cikk a 12-13. oldalon

Címlapon lent: Öregdiákok az egyetemen – Magyar Alumni találkozó, cikk a 16. oldalon

Több külföldi hallgató! – Oktatásipar születőben	6. oldal
Sportegészségügy az élsportért	7. oldal
Semmelweis emlékérmes rektorhelyettes – Szél Ágoston	8. oldal
Koch Sándor szobra az I. Sz. Gyermekklinika udvarán	9. oldal
Focus on Semmelweis Symposium 2010	12. oldal
Junior Prima díjasok magyar tudomány kategóriában egyetemünkről	14-15. oldal

Amerikából jöttünk, mesterségünk címe: RETURN

Az Egyesült Államok magyarországi nagykövetségének támogatásával november 6-án megalakult a RETURN szervezet, mely a Magyarországra hazatért, valamely amerikai felsőoktatási intézményben, vagy ösztöndíj-programban részt vett emberekért, szervezeteikért jött létre abból a célból, hogy a tengerentúlon megszerzett tudást és tapasztalatot idehaza hasznosítsák. A Nagykövetség dr. **Tárnoki Ádámot** és dr. **Tárnoki Dávidot** kérte fel, hogy lépjen be az alapítók közé az Amerikai Magyar Orvosszövetség (HMAA) nevében, mivel a HMAA által szervezett buffaloi cseregyakorlat eddig több mint száz magyar hatodéves orvostanhallgatónak adott lehetőséget kinti tanulásra. A rendezvényen a HMAA korábbi elnöke, dr. **Peredy Tamás**, és a Hungary Chapter elnöke, dr. **Bodnár Eszter** mondott beszédet. A RETURN nyolc alapító szervezetből áll, közülük tartozik olyan neves egyesület, mint a Fulbright vagy a HAESF. A RETURN – US Alumni in Hungary szervezet honlapja:

<http://usalumni.ning.com/>

Mesével a gyógyulásért

Mikulás napon a Budai Középiskola két harmadikos osztályából mintegy húsz diák jött mesét mondani az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika kis betegeknek. A könyvtárban a járóbetegek hallgatták például a négyszögletű kerek erdő lakóinak történeteit. A többieknek, a fekvőbetegeknek ágyuknál olvastak mesét a gimnazisták. Az eseményt a 7 éve indult K and H Gyógyvarázs program kezdeményezésére rendezték. Kísérleti jelleggel a pénzübeli támogatáson kívül szeretnének önkéntes segítséget is katalizálni kórházban fekvő gyermekek számára – mondta el **Horváth Magyary Nóra** kommunikációs igazgató.

Fotó, szöveg: **Tolnai Kata**

■ A jókedvű önkéntes csapat

In der nächsten Ausgabe der Semmelweis Egyetem lesen Sie ein Interview mit Herrn PD Dr. **Martin Merkel**, Endokrinologie, Diabetologie, Gastroenterologie und Stoffwechselerkrankungen, Asklepios Klinik St. Georg. Dr. Merkel, der erster Ansprechpartner für die Studenten des 7. Semesters ist, spricht unter anderem über das Studienkonzept, die Studenten und die Konkurrenzfähigkeit der Semmelweis Universität /Fakultät für Medizin, Asklepios Campus Hamburg - heute und morgen.

Elismerés Amerikában

Dr. **Nagy Zoltán Zsolt** (képünkön), a Mária utcai Szemészeti Klinika egyetemi tanára november 20-án New Yorkban átvette a Waring-díjat. Az elismerést a Journal of Refractive Surgery amerikai szemészeti szaklap főszerkesztője alapította, az előző évben megjelentetett legjobb közlemény szerzője számára. Közép-Kelet Európából eddig még senki nem részesült ebben az elismerésben. Nagy professzor a díj átvétele után félórás előadást tartott a femtolézeres hályogsebészeti eljárás során elért eredményekről. Ilyen műtétet 2008 augusztusában végzett dr. Nagy Zoltán Zsolt a Mária utcai Szemészeti Klinikán, elsőként a világon.

Jubiläum in Heidelberg

Am 23. Oktober feierte die traditionsreiche deutsche Universität, die Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg, den 625. Jahrestag ihrer Gründung. Zu diesem wichtigen Anlass besuchte eine Delegation unserer Universität unter Leitung von Rektor dr. **Tivadar Tulassay** mit dr. **Róbert Langer**, dem Direktor der Klinik für Transplantation und Chirurgie und **Gyula Sümeghy**, dem Direktor für Internationale Beziehungen, die deutsche Partneruniversität. Im Folgenden einige Exzerpte aus den zu diesem Anlass gehaltenen Festreden.

■ In der Mitte Tivadar Tulassay

Vor 625 Jahren, am 23. Oktober 1385 unterzeichnete Papst Urban VI. die Errichtungsbulle der heute ältesten deutschen Universität.

Zukunft seit 1386

Die Ruprecht-Karls-Universität ist als Volluniversität nach Pariser Vorbild gegründet, eben als Hohe Schule und nicht als Medizin- oder Rechtsschule wie im Süden des Heiligen Römischen Reichs Deutscher Nation üblich.

Die daraus erwachsende Innovationskraft wurde schon wenige Jahrzehnte später deutlich, als der Humanist und Mediziner **Peter Luder** Mitte des 15. Jahrhunderts zu Heidelberg schrieb:

Denn es finden sich in dieser Stadt so viele hervorragende und glänzende Vertreter, sei es im göttlichen, kaiserlichen oder päpstlichen Recht oder der Medizin, sei es in den freien Künsten, dass diese öffentlich nicht nur die Stadt selbst, sondern fast ganz Deutschland unterwiesen und erleuchtet haben.

Auf der Tatsache, von Anfang an eine Volluniversität mit allen Künsten gewesen zu sein, von Anfang an innovativ ausgerichtet und strukturiert sowie national und international orientiert gewesen zu sein, darauf gründet unser Selbstverständnis.

Dies ist heute eine **akademische** Festver-

anstaltung, in deren Mittelpunkt unsere internationalen Partnerschaften und Kooperationen stehen. Daher freue ich mich, dass Delegationen mit uns verbundener Universitäten aus der ganzen Welt zu uns nach Heidelberg gekommen sind.

Internationale Vernetzung

Ich begrüße die Vertreter der – Eötvös-Loránd-Universität sowie der Semmelweis-Universität Budapest – der Jagiellonen-Universität in Krakau, – der PRES - Université de Montpellier Sud de France, – der Fremdsprachenuniversität Peking, – der Karls-Universität Prag und der Staatl. Universität St. Petersburg, – der Nankai Universität, Tianjin sowie der Tongji Medizinische Universität – heute Teil der Huazhong Universität für Wissenschaft und Technologie in Wuhan.

Für den Wettbewerb in einer globalisierten Wissenswelt sieht sich die Universität Heidelberg (...) gut gerüstet. Wir haben einen in aller Welt bekannten Markennamen, wir sind in vielen Bereichen wissenschaftlich (mit-)führend und die Mitglieder der Universität sind international. Fast 20 % ausländische Studierende, über ein Drittel ausländischer Doktoranden, fast alle Professor/innen mit ausländischen Stationen

in ihrer Vita, dies alles sind Indikatoren der internationalen Vernetzung.

Die Ruprecht-Karls-Universität stellt sich den globalen Herausforderungen im Verbund mit ihren akademischen und außeruniversitären Partnern, mit denen seit vielen Jahren vertrauensvoll und nutzbringend zusammen gearbeitet wird.

Prof. dr. **B. Eitel**

Rektor der Universität Heidelberg

Die Volluniversität: Zusammenwirken von Natur- und Geisteswissenschaft

Die Naturwissenschaften suchen die Welt in Erfahrung und Experiment zu erkennen, die Geisteswissenschaften sie in Verstehen und Deuten zu ergründen. Beides gehört zusammen und wird im gegenseitigen Dialog wirksam.

Der Mensch braucht die Empirie. Er braucht aber ebenso Handlungsmaßstäbe, die ihm sagen, wie er das neue Wissen im Dienst des Menschen einsetzen soll. Wissenschaftliche Neugierde und wissenschaftliches Suchen nach einer Kultur des Maßes gehen Hand in Hand.

Wissen ist Wert. Diesen Wert erleben wir – ideell und materiell – in unserer Universität. Sie hat 625 Jahre erlebt. Staaten und Stände, Firmen und Vereine sind untergegangen. Unsere Universität wirkt noch heute als Institution des freien, lebendigen Geistes und hat in dieser Freiheit des Wissens, Forschens und Lehrens eine große Zukunft vor sich.

Prof. dr. **P. Kirchhof**

Direktor des Instituts für Finanz- und Steuerrecht

Anm.: Bei der Zusammenstellung dieses Artikels wurde das Archiv der Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg verwendet. Weitere Informationen zu den Feierlichkeiten finden Sie unter:

<http://625.uni-heidelberg.de/>

Száz év előtti díszében és a XXI. század legkorszerűbb technikájával

Az I. Számú Belgyógyászati Klinika tantermének november 19-i avató ünnepségen az Amerikai Egyesült Államok nagykövete is köszöntőt mondott, és az adományozó, első gyermeke születését váró **Charles Simonyi** testvérét, **Tamást** kérte üdvözlete tolmácsolására, aki örömmel tett eleget a felkérésnek.

■ Demeter Judit

százéves múltra, beleértve azt is, hogy a falakon immár eredeti pompájukban láthatók az orvoslás történetének korszakait megjelenítő restaurált **Jendrassik Károly** falfestmények.

Nagyszerű elődök

Szathmári Miklós igazgató professzor a Korányi Klinika történetét vázolta, kitérve a közeljövő terveire is. Mint mondta, a belgyógyászat számos területén járt élen a Korányi Sándor vezette intézmény. Keze alatt 11 tanszékvezető professzor nőtt fel, itt volt először inzulin kezelés az országban, a veseelégtelenséget is **Korányi Sándor** írta le először, amiért felterjesztették Nobel-díjra is. Jelenleg 800 magyar és angol hallgatót oktatnak, több mint 10 PhD védelem történt a klinika által képviselt programokban az elmúlt három évben. 2009-ben a klinika 163 impakt faktort produkált. Nem különben kiváló az intézmény betegellátó tevékenysége, amelynek számos adatai magukért beszélnek: tavaly 102 betegágyon mintegy 4500 fekvő és 55 ezer járóbetegét láttak el. A klinika az elmúlt négy évben több új szakterülettel – aferezis, hemosztázis, intenzív ellátás, nefrológiai centrum – bővítette tevékenységét.

Az intézmény fennállásának száz esztendeje már önmagában elegendő az ünneplésre, hiszen nem kis idő, de ennél is jelesebb az alkalom – kezdte köszöntő beszédét az ünnepségen **Tulassay Tivadar** rektor. A sanyarú anyagi körülmények közepette fantasztikus eredményt mutat fel a klinika: a sugárzó szépségű épület tantermét kapcsolati tőkéjük felhasználásával felújították, korszerűsítették, miközben régi bútorait eredeti formájukban és szépségükben megőrizték – mondta. **Eleni Tsakopoulos Kounalakis**, az Amerikai Egyesült Államok nagykövete a két ország közti öröndetes és gyümölcsöző együttműködésről beszélt, aminek anyagi forrását magán adomány biztosította.

Köszönet a támogatásért

A Charles Simonyi Tudományos és Művészeti Alapítvány támogatásának köszönhető a felújítás anyagi finanszírozása. A tantermet az eseményen Simonyi teremnek nevezték el a magyar tudománynak több szakágban kiválóságokat adó Simonyi család tiszteletére, s táblát lepleztek le ez alkalomból. A Magyar–amerikai Koalíció a közvetítésben és a szervezésben segített, mondta **Szekeres Zsolt**, a szervezet

■ Szathmári Miklós

kincstárnoka. Kiemelte és megköszönte az Onko-Hematológiai Betegekért Alapítvány elnöke, dr. **Demeter Judit** professzor aszszony oroszlanrészt jelentő munkáját a felújítás során. S mint mondta, újabb tervek körvonalazódnak az épület más részeinek megújítására.

Gergely László Hunor V. éves medikus, az AOK HÖK frissen választott elnöke a hallgatók köszönetét tolmácsolta a méltóságot és harmóniát hordozó tanteremért, amit ők, a hallgatók fognak használni. Történelmet sugároznak a falak – mondta, utalva a

Klinikai proflok

A megnyitó ünnepségen áttekintést adtak a klinikán folyó szakmai tevékenységről rövid előadásokon. Dr. Demeter Judit a hematológiai munkáról, dr. **Tislér András** a nefrológiai tevékenységről, dr. **Lakatos Péter** az anyagcsere-endokrin betegségekről, dr. **Papp János** a gastroenterológiai területről, míg dr. **Kapocsi Judit** a klinikai farmakológiában elért eredményekről számolt be.

tolnai

Több külföldi hallgató!

Oktatásipar születőben

Oktatásból származó GDP növekményt ígérnek az egészségügyi képzést folytató egyetemek vezetői, ha növelni tudják a külföldi hallgatók létszámát.

és 0,2 fő számára teremt munkahelyet. Az állami támogatás hatását újabb adatsorral bizonyította a gazdasági főigazgató: minden 1 milliárd forint 80 hallgatói férőhely-növekményt generál, amely az első évben 0,36 milliárd GDP és 0,1 milliárd állami költ-

■ Tulassay Tivadar és Ivády Vilmos

■ Kemény Lajos és Kollár Lajos

Nagy médiaérdeklődés kísérte az „oktatás-turizmus” gazdasági hasznát bemutató sajtótájékoztatót

A négy hazai orvosegyetemen jelenleg évente 6200 külföldi hallgató tanul, ez 12 milliárd Ft tandíjat jelent az intézményeknek, s további 12 milliárd Ft bevételt a campuszok városainak, így az államnak is.

Bevételt hozó külföldi hallgatók

Négy év alatt megtérülne az állami befektetés a kész koncepció nyomán megszületni látszó, külföldi hallgatókat képző hazai oktatásiparban. A hazai orvosképző egyetemek erről a Semmelweis egyetemi kezdeményezésében készült koncepcióról tartott sajtótájékoztatót november 23-án. Az eseményen részt vett **Tulassay Tivadar**, a Semmelweis Egyetem rektora, **Ivády Vilmos** gazdasági főigazgató, **Stubnya Gusztáv** stratégiai főigazgató, **Kollár Lajos** a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központjának főigazgatója, és **Kemény Lajos**, a Szegedi Tudományegyetem dékán-helyettese. A Debreceni Egyetemet képviselő **Paragh György**, centrumelnök, nem tudott részt venni a sajtótájékoztatón.

Az alacsony képzési normatíva kiegészítéseként már eddig is a külföldi hallgatók oktatásából befolyt saját bevételekből

finanszíroznak állami oktatási feladatkörbe tartozó tevékenységet az egyetemek. Ennek fejlesztésétől és állami támogatásától a többi közt azt várják az ágazatban dolgozók, hogy nemcsak az egyetemeket, hanem a nemzetgazdaságot is többletbevételhez juttatják, sőt: ez a forrás képes a gazdaságot dinamizálni. Ivády Vilmos főigazgató a következő számítási adatokkal támasztotta alá állításait: a nemzetközi hírű magyar orvos- és egészségtudományi képzést nyújtó egyetemeken jelenleg 6200 külföldi diák tanul. A hallgatóknak köszönhetően évente 12 milliárd forint tandíjbevételhez jutnak az intézmények, s a diákok további 12 milliárd forintot költenek. A már meglévő szürkeállomány hasznosításából összességében 24 milliárd forint GDP-többlet képződik évente. Számításai

szerint egyetlen hallgató 4,37 millió forinttal növeli a GDP-t, 1,46 millió forint többletbevételt jelent az állami költségvetésnek

ségvetési többletbevételt, illetőleg plusz 16 ember foglalkoztatását jelenti.

Ki kell használni a túljelentkezést!

A jelenlévők egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy legalább kétszer annyi hallgatót tudnának oktatni, ha megvolnának ehhez a feltételeik. Egyetértettek abban, hogy a képzésre jelenleg is fennálló túljelentkezést ki kell használnia a magyar felsőoktatásnak.

A támogatást akár pályázat formájában is el tudnák képzelni az Új Széchenyi Terv keretében. A Nemzetgazdasági Minisztériummal már folynak a tárgyalások, mondta el Tulassay Tivadar és utalt arra, hogy bár óriási versenyben vannak a környező országok egyetemeivel, de a magyar intézmények megállják a helyüket a nemzetközi megméretésben is.

tolnai

Kimutatható, hogy minden 5 külföldi hallgató fenntart 1 magyarországi munkahelyet. Ahhoz, hogy több külföldi hallgató tanulhasson a magyar orvosi egyetemeken, állami támogatásra van szükség, ugyanis fejlesztések nélkül további hallgatói létszámemelés nem bírnak el az intézmények. A hazai orvosegyetemek ezért azt kéri az államtól, hogy az Új Széchenyi Terv keretében biztosítsanak lehetőséget a hallgatói létszám növeléséhez szükséges infrastruktúra javítására, és az oktatói létszám bővítésére, továbbképzésére!

Sportegészségügy az élsportért

Együttműködési megállapodás alapján mostantól a magyar kajak-kenu válogatott olimpiai „A” keretének kiemelt egészségügyi ellátását a Semmelweis Egyetem, és háttérintézményeként a Kútvölgyi Klinika biztosítja. Az erről szóló megállapodást november 17-én ünnepélyes sajtóeseményen írta alá dr. **Tulassay Tivadar**, a Semmelweis Egyetem rektora, és dr. **Baráth Etele**, a Magyar Kajak-Kenu Szövetség elnöke.

■ **Tóth Miklós, Tulassay Tivadar, Baráth Etele és Storcz Botond**

Az eseményen részt vett dr. **Tóth Miklós**, az egyetem rektorhelyettese is, aki a Nemzeti Sportegészségügyi Központ koncepcióját ismertette, ahol a jövőben akár más sportágak versenyzői is világszínvonalú sportegészségügyi ellátásban részesülhetnek. A megállapodás szerint a Semmelweis Egyetem sportági tudományos kutatások elvégzésével is segíteni fogja az első számú magyar sikersportág válogatottjainak felkészülését. Az utánpótlás válogatott keret ellátását továbbra is a Sportkórház végzi.

Legjobb a legjobbakért

Storcz Botond, a felnőtt válogatott szövetségi kapitánya az élsportban kiemelten fontos sportorvosi háttér jelentőségét emelte ki.

A kajak-kenu válogatott a legsikeresebb olimpiai csapatunk, presztízs értékű a csapat egészségügyi felügyelete, ez kutatási, fejlesztési szempontból is kihívást jelent. A megállapodás alapján, a Semmelweis Egyetem szellemi és infrastrukturális kapacitásának köszönhetően, a magyar kajak-kenu válogatottat olyan orvosi stáb támogatja, amely a legmagasabb szintű állandó egészségügyi kontrollt biztosítja a sportolóknak, segíti a csapat felkészülését a jövő évi szegedi világbajnokságra, és természetesen a 2012-es londoni nyári olimpiai játékokra is.

– Egy profi sportember felkészülése ma már elképzelhetetlen a jól felkészült egészségügyi háttér tudományos, elemző támogatása nélkül. Ezt a Semmelweis Egyetem biztosítani tudja számunkra – mondta az

Kovács Gergely

kenu, jó időben naponta kétszer, összesen négy órát edz, amiből két óra az evezés, kb. 40 perc a futás, a többit pedig a kondi gépeken végzi, és mindezek mellett hetente kétszer gyógytornára is jár, ahol nyújtásokat és lazítást végez. Vasárnap és a szombat délután a pihenőideje. Ugyan ritkán beteg, de mint mondja, ezért tesz is. Használ étrend kiegészítőket, vitaminokat fogyaszt, és nem titkolja, nagyon sokat eszik. Akár kétszeresét is, mint egy vele egykorú és hozzá hasonló testfelépítésű, de nem aktívan sportoló fiatalember. A minőségre is odafigyel. Ő maga is manuálterapeuta, aminek nagy hasznát vesz a evezős sporttársai.

ünnepségen dr. Baráth Etele, a szövetség elnöke. Köszönöm az egyetem gesztusát, hogy mögénk állnak és segítik a sportág élversenyzőinek munkáját.

Majd az elnök meghívta Tulassay rektort a londoni olimpiára, ahol remélhetőleg – mint mondta –, a kajak-kenu reggaltán együtt fogják énekelni a magyar Himnuszt.

tk

Mozgásba lendült a gépezet

Örömteli, hogy a nyilvánosság elé került „oktatás-turizmus” terv megerősítést kapott a minisztérium részéről is. Dr. Ivády Vilmos főigazgató (képünkön) lapunknak elmondta, hogy a Humánforrás Minisztérium javasolta a nemzetgazdasági miniszternek a Széchenyi Terv keretében támogatott területek közé felvenni az egészségügyi felsőoktatás támogatását.

Ez előfeltétel ahhoz, hogy a négy egyetem támogatásért pályázhasson a terv keretében külföldi hallgatói létszám növeléséhez szükséges fejlesztésekre (lásd a 6. oldali témát).

Befektetés – jó hírünk nagyköveteiért

A hazai négy társegyetem együttműködésben kíván pályázni a többletfeladatok finanszírozására, bár a hallgatói létszám növelésének mértéke, így az igényelt támogatás összege intézményenként, azok kapacitása függvényében eltérhet. A felvehető hallgatók létszámát erőteljesen meghatározza a gyakorlati oktatás óraszám, ami nem csökkenthető, hiszen pont ez vonzza ide a külföldieket.

A Széchenyi Tervbe az eus forrásokat vonják be, ezek egy része ugyan régióhoz kötött támogatás, amiből a közép-magyarországi régió ki van zárva, de lehetőség van az összegek átcsoportosítására. Kérdés, hogy az államnak most van-e pénze olyan négy-öt éven belül megtérülő befektetésre, amivel a gazdaság élénkítése mellett az ország jó hírért a világra szétvivő nagyköveteit is nyer!

Az MTA Orvosi Osztályának ülésén, és már szélesebb köröket, politikai döntéshozókat is érintő számos összefüggésben egyhangú támogatást kapott a koncepció. A Nemzeti Fejlesztési Minisztériumban, államtitkári szinten megerősítést nyert, hogy a kormányzat támogatni kívánja a Széchenyi Terv egészségipar fejezetén belül, az egészségügyi felsőoktatás exporttevékenységét annak érdekében, hogy Magyarország Európa élvonalába zárkózzon fel az orvosképzésben.

tk

Semmelweis Ignác emlékérem és jutalomdíj Szél Ágoston professzornak

Retinológia és színes látás címmel november 30-án, a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvény-sorozathoz kapcsolódóan tartotta dr. **Szél Ágoston**, rektorhelyettes, a Humánmorfológiai és Fejlődésbiológiai Intézet igazgatója a 2010-es évi emlékelőadást. Az eseményen az egyetem magas szintű vezetői mellett megjelent dr. **Réthy Miklós**, humánerőforrás miniszter is.

■ Tulassay Tivadar, Szél Ágoston és Réthy Miklós

A 2010-es Semmelweis emlékérem és jutalomdíját **Tóth Miklós** rektorhelyettes adta át Szél Ágoston professzornak az EOK-ban tartott rendezvényen.

A díjat még a Budapesti Orvostudományi Egyetem Tanácsa alapította 1959-ben. A Semmelweis Egyetem Szenátusa az orvostudomány bármely ágának művelésében töretlenül és kimagasló eredménnyel tevékenykedő személy jutalmazására adományozza.

Dr. Szél Ágoston

Budapesten 1955. október 30-án született. Általános orvosi diplomáját 1980-ban szerezte a SOTE-n. Az orvostudomány kandidátusa fokozatot 1989-ben (A retina színes specifikus fotoreceptorainak azonosítása látópigmentek ellen készített ellenanyagokkal). Az MTA doktora fokozatot 1996-ban szerezte (biológiai tudományok), (Színes specifikus fotoreceptorok differenciálódása és eloszlása a retinában), 1997-ben habilitált. **Széchenyi** Professzori Ösztöndíjas volt 1997-2000-ig.

Munkahely

SE; ÁOK, Humánmorfológiai és Fejlődésbiológiai Intézet

2000-től itt egyetemi tanár, majd 2002–2003 igazgatóhelyettes, 2003-tól az intézet igazgatója

Fontosabb Semmelweis egyetemi funkciói

Oktatási dékánhelyettes (2001 – 2003), a Doktori Tanács elnöke (2003 – 2009), és a Doktori Tanács Véleményező és Minőségellenőrzési Bizottság elnök (1997 – 2003). 1996-tól jelenleg is a Habilitációs Bizottság, és 2007-től a Tehetség gondozási Tanács tagja.

Oktatás

Anatómia, szövettan, fejlődéstan, idegtudomány (általános orvostan- és gyógyszerészhallgatóknak magyar, angol és német nyelven); fejlődésbiológia (PhD hallgatóknak – Embriológiai, Szemészeti és Idegtudományok programokban); törzstag, téma-

■ Szél Ágoston

vezető, előadó, programvezető-helyettes; TDK hallgatók foglalkoztatása (kutatási témában); klinikai anatómia (propedeutika, jegyzetkészítés, tankönyvírás)

Kutatás

Összehasonlító fotoreceptor- és retinamorfológia, fejlődésbiológia, speciális terület a színes látás fejlődésbiológiája, elektronmikroszkópia.

Kitüntetései

Lenhossék-díj – 1989

Huzella-díj – 1996

Kiváló dolgozó kitüntetés (SOTE) – 1996

OTKA **Ipolyi Arnold** díj – 2007

Kiváló PhD Oktató – 2010

Semmelweis emlékérem és jutalomdíjasok az utóbbi 10 évben

Dr. Juhász-Nagy Sándor	2000
Dr. Machovich Raymund	2001
Dr. Romics László	2002
Dr. Magyar Kálmán	2003
Dr. Perner Ferenc	2004
Dr. Gergely János	2005
Dr. Ligeti Erzsébet	2006
Dr. Freund Tamás	2007
Dr. Falus András	2008
Dr. Sótonyi Péter	2009

Egész életemben onnan lógtam ki, ahol éppen voltam

A feszületet íróasztalán nem volt hajlandó Lenin-szoborra cserélni, így nem lett Koch Sándorból képességeihez méltón ünnepelt tudós. Kutatóintézet helyett hat négyzetméteres dolgozószobája volt tanácsadói státusszal. Utolsó évtizedeit sok ezer könyve és családi emlékei között élte.

A jelképes babérkoszorút, a MTA nagy öregjeinek járó Eötvös koszorút 1998-ban kapta, és halála előtt csak nem sokkal vette át a Magyar Örökség díjat. Képzőművészeti egyetemi éveit elején, 2005-ben járt nála először **Freund Éva** szobráshallgató, akit apja, **Freund Tamás** professzor vitt el hozzá a Sodrás utcai lakásába.

Sodrás klubban

Az idős professzor akkor már egyedül élt páratlan könyvtárával, és meghatóan őrizte felesége emlékét. A fiatal szobrásművész beszélgetéseik során kezdte gipszbe

■ Szobor és alkotója, Freund Éva

■ Berencsi György

A mester 2009. február 5-én testben elköltözött, de munkássága, tisztelőiben élő élénk emléke itt maradt.

A Bókay utca járókelői mostantól mindig találkozni fognak vele, ahogy a klinika udvarából kifelé tekint. S bár nem volt a klinika munkatársa, de páratlan, a gyermekekért végzett tevékenysége ide köti, itt méltó helyet találtak számára – mondta megnyitó beszédében az ünnepélyes szoboravatáson **Tulassay Tivadar** rektor, mint házigazda igazgató.

■ Freund Tamás

mintázni a portrét. Ennek bronz öntvényét avatták az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika udvarán november 11-én. Az alkotó így emlékszik az akkori időkre: *időskori jelenléte rögtön érezte velem, hogy nem mindennapi a találkozásunk. Arca már átszellemült arc volt, szerettem volna magaménak tudni ezt a bölcsességet, átszellemíteni az anyagba, ha már bennem nem is, de rajtam keresztül megnyilvánulhatnának e sorsdön-*

■ Koch Sándor

tő tudástárat hordozó vonások, s az azokat igazoló légies tekintet. Szabaddá tettem egy sarkot, s egymást követő négy napon készült a szobor.

Életút

A gyermekbénulási járvány leküzdésében sikeres mester életútját **Berencsi György** professzor, az Országos Epidemiológiai Központ tudományos tanácsadója méltatta emlékei kútfejéből. Mint Freund Tamás is mondta, szakmai sikerei ellenére nem kapott elismerést. Az egyetem II. Sz. Patológiai Intézetében a világon elsőként oldotta meg például az aorta endothelisejtjeinek folyamatos tenyésztését, majd a matematikai és a számítógépes modellezés került érdeklődése előterébe. Közben külföldi felkéréseket kapott tanulmányutakra, előadásokra. A többi közt a Nobel-díjas francia virológus, **André Lwoff** meghívta a Pasteur Intézetbe, s a WHO felkérésére ő indította be Iránban a virológiai vizsgálatokat.

Hitéből fakadt kivételes, másokra kisugárzó belső harmóniája. Sereglettek köré a tanítványok. A **Juhász-Nagy Sándor** szerkesztette *Pillanat, ember, végtelenség* című kötet nyolcvanadik születésnapjára jelent meg, melyet a szoboravatató ünnepség résztvevői **Merkely Béla** professzor ajánlékaként vehettek át.

tolnai

A minőségi képzés erősítésében teljes egyetértés – Főtitkárok a felsőoktatási törvényről

A Semmelweis Egyetem látta vendégül a Magyar Rektori Konferencia Főtitkári Kollégiumát a november 18-19-i kétnapos ülésen. A rendezvény fő célja az új felsőoktatási törvény koncepciójának megvitatása, illetve arról egy közös állásfoglalás kialakítása volt.

A rendezvényen az egyetem részéről **Tulassay Tivadar** rektor köszöntötte a résztvevőket, majd **Stubnya Gusztáv** stratégiai főigazgató mutatta be intézményüket. Az értekezlet előadója volt **Dux László** helyettes államtitkár. Előadását konzultáció követte **Rónay Zoltán**, főtitkári kollégiumi elnök vezetésével.

Állásfoglalás a koncepcióról

A Magyar Rektori Konferencia Főtitkári Kollégiuma egyhangú állásfoglalást alakítottak ki a koncepcióról, amelyből alább részleteket emelünk ki.

A Főtitkári Kollégium üdvözlendőnek tartja, hogy érdemi társadalmi egyeztetés előzi meg a normaszöveg előkészítését, bár szűkre szabottnak tarja a rendelkezésre álló időt. A konferencián teljes egyetértés mellett elfogadott vélemény szerint a jelenlegi tézisek sokkal inkább a majdani törvény alapvető katalógusát jelentik, semmint a koncepció céljának, filozófiájának összefoglalását. A Főtitkári Kollégium szerint az új felsőoktatási törvény koncepciója jelen formájában számos egyenetlenséget, kidolgozatlanságot, inkoherenciát tartalmaz.

A Főtitkári Kollégium megítélése szerint a koncepció leginkább aggályos, s ezért további tisztázó elemzéseket igénylő elemei a következők:

- A koncepciót megalapozó átfogó felsőoktatási stratégia hiánya;
- A kerettörvény tartalmának rendeletekkel történő megvalósítása;
- Az intézményi autonómia jelenlegihez képesti korlátozása (működés, vezetés, humán erőforrás gazdálkodás, gazdasági autonómia);
- Az intézményi struktúra (egyetem, főiskola, állami, egyházi, magán) pozícionálása, garanciái;
- A finanszírozási koncepció kidolgozatlansága.

Autonómiáról

A Főtitkári Kollégium nagy hangsúlyt fektet az intézményi autonómia széles körű biztosítására. Ezzel összefüggésben észrevételezte, hogy a koncepció hosszasan

zatának irányelvei, szervezeti egységei, a minőségbiztosítás, habilitációs és más eljárások szabályai; a tanulmányok zárása, az oklevél és minősítése, az idegen nyelvi vizsgák; a tanulmányi, kredit és vizsgarend szabályai; kollégiumi szabályzat. Vélemé-

■ Rónay Zoltán, Tulassay Tivadar és Stubnya Gusztáv

tárgyalja az autonómia típusait, azonban a szabályozási koncepcióban az intézményi önállóság kívánt mértéke egyértelműen nem tükröződik.

Úgy látják, hogy a jövő évi költségvetés megalapozó egyes törvények módosításáról betervezett javaslatok a költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmények gazdálkodási autonómiáját jelentős mértékben szűkítik.

Örvendetesnek tartják a törvényi szintű szabályozás egyszerűsítését, de aggályos, hogy a koncepció szerint a majdani törvényhez számos végrehajtási rendelet kapcsolódik. Vélhetően problémát okozhat majd a koncepcióban is deklarált autonómiát csorbító rendeleti szabályozási tárgykörök egy része, pl. a felsőoktatási intézmények szervezeti és működési szabály-

nyuk szerint kifejezetten nem szerencsés, ha tipikusan törvényi szabályozási tárgyak rendeleti szinten kerülnek rögzítésre. Szükségesnek tartják, hogy a törvényjavaslat megismerésével egyidejűleg a rendelettervezetek is véleményezhetők legyenek.

A koncepcióban számos olyan megállapítás, számossághoz kötött fogalmi meghatározás (pl. egyetem, főiskola, karok) szerepel, amelyek kialakítási háttere, az azt megalapozó hatástanulmányok megállapításai nem ismertek.

Ezen túl a testület megállapította, hogy a koncepcióban szereplő egyes fogalmak használata nem egységes, következetes, illetve több helyen pontosításra szorul, így például keveredik az egyetemi képzés és a mesterképzés fogalma is.

tk

Semmelweis Kutatóegyetem Tudományos Rendezvény

November 19-én a Magyar Tudományos Akadémia Orvosi, Biológiai és Műszaki Osztályai a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség és az Oktatási és Kulturális Minisztérium támogatásával tudományos rendezvényt tartottak Modern Orvostudományi Technológiák a Semmelweis Egyetemen címmel.

Tulassay Tivadar rektor átfogóan ismertette az intézmény kutatóegyetemi koncepcióját. Ezt követően **Molnár Mária Judit** a *Személyre szabott orvoslásról* beszélt, **Szél Ágoston** *Képző eljárások: Bio-imaging – A molekulától az emberig* címmel tartott előadást. **Kellermayer Miklós** *Bio-engineering: A nanotechnológiától a mesterséges szövetig*, végül pedig **Timár József** *Molekuláris medicina a terápiában* témában tartott előadást.

A siker Kovácsai

A magyar sportélet bölcsője

A magyar sportélet krémje, mindnyájan olimpiai bajnokok, várták a november 8-i Professzori tea résztvevőit: a magyar sportélet nagy kovácsai. Lenyűgöző nyíltsággal vallottak a sporthoz és a győzelemhez való viszonyokról és mindarról, amire mindig is kíváncsi a publikum, de nincs alkalma megkérdezni tőlük, a bálványként tisztelt nagyoktól.

Kendőzetlen őszinteséggel és egyszerű emberséggel nyíltak meg a TF kötődésében lévő **Kovács** vezetéknevű sportolók, a kar büszkeségei: **Antal** (cselgáncsozó), **Ágnes** (úszó), **István Kokó** (ökölvívó) és **Katalin** (kajakozó). A magával ragadó est műsorvezetője a Telesport főszerkesztője, **Schulek Csaba** volt.

A magyar sportélet bölcsője

Mint kiderült, a TF Alfa és az Ómega a magyar sportéletben nincs olyan sportoló, akinek ne volna valamilyen kötődése ide. Szinte minden edző itt tanul és a sportolók maguk is végeznek kurzusokat. Kovács Ágnesnek pedig már munkahelye a TF, a kar kommunikációját végzi nagy sikerrel. Évről évre egyre többen tanulnak tovább a Semmelweis Egyetem az élsportolók közül. A TF pedig büszke arra az eddig 89 olimpiai bajnokra, akik valaha ide jártak vagy éppen most tanulnak a karon. Az élsport mellett

■ Schulek Csaba, Kovács Antal, Kovács Ági, Kovács Katalin és Kovács Kokó István

mind a vezetők, mind maguk a sportolók mindig is figyelmet fordítottak a tanulásra.

Nagy egyetem részeként

A TF-et 85 éve alapították, és 10 éve integrálódott a Semmelweis Egyetemmel, amely ugyan nem volt probléma nélküli folyamat,

de mára beért a gyümölcse, szerves, integráns része az egyetemnek a kar – mondta megnyitójában a többi közt az est házigazdája, **Tihanyi József** dékán. Megtudhattuk azt is, milyen motivációk, milyen vágyak sarkallnak valakit önmagát is legyőző teljesítményekre, s ki gondol

ná, hogy ez a rendkívüli eredmény milyen óriási részben függ lelki kondíciótól. Hatalmas emberi kvalitással, irigylésre méltó, számukra mégis természetes kitartással dolgoznak nap mint nap, szót sem ejtve áldozathozatalról, sport miatt elmulasztott és immár pótolhatatlan élményekről. **tk**

TF a diáktudományban

■ Szakács Vivien átveszi oklevelét

Idei Házi TDK eredmények

Testnevelés és Sporttudományi Karon november 25-én tartották a házi TDK-t. A konferenciára 35 előadással négy szekcióban jelentkeztek a hallgatók. A TF jövőre Országos TDK-t rendez, amely-

nek jelentkezési határideje **január 10.** Az ország bármely részéből és egyetemünk bármely karáról nevezhetnek a hallgatók testnevelés tudományal összefüggő tudományos munkájukkal.

Helyezések

A Sportszervezés és -irányítás vizsgálati

1. **Boulsevics Beatrix:** Migrációs folyamatok a magyar úszósportban: Irány Amerika! (?)
2. **Tóth Balázs:** Az olimpiai szponzorok márkaismertségének változása
3. **Zsiros Mihály:** Sport a közösségi médiában

Mozgások humán-kineziológiai és rehabilitációs vizsgálati

1. **Hollós Barnabás, Szakács Vivien:** Bilaterális gátlás centrális neurológiai komponensének vizsgálatára alkalmas módszer fejlesztése
2. **Kiss Anikó:** Életmódváltó program kórházi háttérrel, társadalmi összefogással
3. **Zalai Lilla:** Öregedő és idős patkányokon végzett mozgástréning fiziológiai és neuropszichológiai hatásai

Az Alsó-, a közép- és a felsőfokú oktatás testnevelésének vizsgálati

1. **Protzner Anna, Lasztovicza Dóra:** A szociális kompetenciamérés lehetőségei ének-zene tagozatos és testnevelés-orientált kisiskolásoknál
2. **Paksi Judit, Czúcz Andrea:** A 2010-es emelt szintű érettségi vizsga régiók szerinti értékelése
3. **Volák Adrienn:** Az atlétika alapjai tantárgy motoros tesztjeinek összehasonlító elemzése

A felkészítés és a versenyztetés vizsgálati az utánpótlásban és az élsportban

1. **Schuth Gábor:** A gólkülönbség alakításának egy lehetséges módja nemzetközi szintű férfi kézilabda- mérkőzések alapján
2. **Pintér Vanda:** Antropometriai módszerek felhasználása az utánpótlás-nevelésben és a kiválasztásban
3. **Artzt Eszter, Szántó Nóra:** Két tényésre szerelhető segédeszköz hatásának változása az úszóteljesítményre, utánpótláskorú úszók-nál

Focus on Semmelweis Symposium 2010

■ Invited participants of the Symposium

Cellular Signalling in Physiology and Pathology was the topic of the Semmelweis Symposium this year, held between 5-7 November. Fourteen distinguished Hungarian researchers and 25 invited speakers from abroad presented their latest results and concepts to the 600 participants of the meeting, who arrived from almost twenty different countries. The audience learned not only about the scientific achievements but also about the potential applications of the new findings in everyday clinical practice.

After the opening ceremony Sir **Michael Berridge** (Cambridge), a prominent researcher in the field of calcium/inositol phosphate signalling, presented the opening lecture. In his introduction he summarized how the invited speakers of the symposium contributed to our present knowledge in this area. He explained in his talk that inappropriate remodelling of calcium signalling contributes to the development of different diseases, such as cardiac hypertrophy, Alzheimer's disease and Down syndrome.

In the next section organizers of the symposium **Tamás Balla** (NIH), **László Hunyady**

■ Nobel laureate speaker Roger Tsien

(Semmelweis University) and **György Hajnóczky** (Thomas Jefferson University), former students of Professor **András Spät**, greeted the professor on his seventieth birthday. They also presented the results of their cutting edge research in the field of phosphoinositide signalling, receptor interactions and calcium metabolism of the mitochondria.

The feature event of the symposium was the presentation of Nobel Laureate Professor **Roger Tsien** (University of California, San Diego) after he was awarded an honorary degree from Semmelweis University. In his talk the professor explained a new procedure to image proteins and subcellu-

lar structures extremely specifically at the high resolution electronmicroscopic level. His other recently developed method is a promising tool, specific fluorescent staining of malignant tumour cells, which allows the surgeon to identify precisely the boundary of the tumour and normal tissue during an operation.

We can only highlight a few further outstanding presentations from the scientific programme. Professor **Ole Petersen** (Cardiff University) gave a presentation on the role of IP_3 receptors in epithelial cell secretion in normal conditions and during disease conditions. Professor **Michel Lazdunski** (CNRS) described the contribution of different ion channels in heat and pain perception. Professor **George Kúnos** (NIH) explained the relationship between endocannabinoids and the metabolic syndrome and highlighted treatment options based on these findings. **Wolfgang Grainer** (University of Graz) described the various calcium uptake routes for calcium into mitochondria while **Claus Wollheim** (University of Geneva) and **Mark Prentki** (University of Montreal) presented new concepts about the regulation of pancreatic beta cells and the pathomechanism of diabetes. Each talk was followed by intense scientific discussion.

The Semmelweis Symposium, first organized 19 years ago, has over the years developed into a prestigious international scientific meeting.

A tudomány sztárjai – Semmelweis Symposium 2010

■ A megnyitón Hajnóczky György, Balla Tamás, Hunyady László, Tulassay Tivadar, Sir Michael J. Berridge és Halász Béla

A 14 kiváló hazai előadó mellett 11 ország képviselőjében 25 rangos külföldi előadó ismertette legújabb tudományos eredményeit november 5. és 7. között. A közel húsz országból érkezett több mint 600 résztvevő nem csupán az új tudományos felfedezések izgalmaiból kaphatott ízelítőt, hanem példákat láthatott arra is, hogy ez a munka hogyan hasznosulhat a gyógyító orvos mindennapi tevékenységében.

Felfedezések és megemlékezések

Az ünnepélyes megnyitóra zsúfolásig megtelt az EOK nagy tanterme, sokan a szomszédos előadóknál kivétel nélkül követték az eseményeket. A nyitó előadást Sir **Michael Berridge** (Cambridge), a sejtműködés szabályozásában alapvető jelentőségű kalcium/foszfoinozitid rendszer felfedezője tartotta. Bevezetőjében felvetette, hogy a szimpózium meghívott előadói milyen további jelentős felfedezésekkel bővítették e területtel kapcsolatos ismereteinket. Hangsúlyozta, hogy számos betegségben (pl. kóros szív-megnagyobbodás, Alzheimer betegség, Down kór) vált ismertté a *kalcium jelátvitel folyamatának* zavara, mint kóros tényező.

A következő szekcióban a szervezők, **Spät András** egykori tanítványai, **Balla Tamás** (NIH), **Hunyady László** (Semmelweis Egyetem) és **Hajnóczky György** (Thomas Jefferson Univ.) köszöntötték a professzort 70. születésnapja alkalmából, felidézve tudományos pályafutásuk kezdeti lépéseit az Élettani Intézetben, és bemutatva leg-

Nagy sikerrel zajlott le a Semmelweis Symposium, amely ebben az évben is bizonyította, hogy egyetemünk 19 évvel ezelőtt útjára indított rendezvénye az évek során rangos nemzetközi tudományos fórummá fejlődött.

újabb kutatásaik néhány kiemelkedő eredményét. A korabeli fényképekkel illusztrált történeti visszatekintés bepillantást engedett abba, hogyan alapozták meg a kezdeti szárnypróbálgatások mai élvonalbeli eredményeiket a foszfoinozitid anyagcsere, receptor kölcsönhatások és mitokondriális kalcium anyagcsere területén.

Nobel-díjas előadó

A rendezvény második napján egyetemünk díszdoktori oklevelének átvételét követően a Nobel-díjas **Roger Tsien** professzor (Univ. of California, San Diego) adott ízelítőt legújabb, folyamatban lévő kutatásairól. Előbb egy olyan, új elven alapuló elektromikroszkópos eljárást ismertett, mellyel igen specifikusan jelölhető, és így nagy felbontással megjeleníthető a tanulmányozni kívánt fehérjék és sejtsztruktúrák. A másik újdonság a gyakorlati orvoslás számára is felbecsülhetetlen értékű lehetőséget rejt magában. Lényege, hogy jelenleg egy olyan *fluoreszcens eljárás*on dolgozik, melynek segítségével a rosszindulatú daganat sejtjei műtét közben specifikusan megjeleníthetőek, így az operáló sebész egyértelműen láthatja a beteg és

ép terület határát. A gazdag tudományos programból még nagyon sok érdekességet emelhetnénk ki, azonban – helyhiány miatt – csak néhány emblematikus előadó megemlézésére van lehetőség.

Emblematikus előadók

Az *Inozitol és kalcium jelátvitel* témakörben **Ole Petersen** (Cardiff Univ.) az IP_3 receptor epiteliális sejtekben (normál és kóros állapotban) betöltött speciális szerepét ismertette. A *Receptor és ioncsatorna* szekcióban **Michel Lazdunski** (CNRS) azt mutatta be, milyen szerepet játszanak a hő- és fájdalomérzésben különböző ioncsatornák. A *Jelátvitel molekuláris patológiája* témakörben **Sarkadi Balázs** (Semmelweis Egyetem-MTA) az őssejtekkel kapcsolatos kutatásairól számolt be, **Kúnos Györgytől** (NIH) pedig a népbetegségnek számító *metabolikus szindróma* és az *endokannabinoid rendszer összefüggéséről* hallhattunk. A terület nemzetközileg is kiemelkedő tudósait vonultatta fel a *kalcium és mitokondriális funkció* kapcsolatával foglalkozó szekció is, melyben **Tullio Pozzan** (Pádova), **Michael Duchén** és **Szabadkai György** (London), **Ádám Veronika** (Semmelweis Egyetem), **Claes Wollheim** (Genf), **Wolfgang Graier** (Graz) és Spät professzor legfiatalabb tudományos fokozatot szerzett munkatársa, **Szanda Gergő** tartott előadást.

Az előadásokkal párhuzamosan megrendezett poszter szekcióra is nagy számban jelentkezték hazai és külföldi kutatók.

Dr. Enyedi Péter

Fiatalok és tehetségesek

Junior Prima díjasok az egyetemről

Magyar tudomány kategóriában Junior Prima díjjal tüntették ki dr. Hangya Balázst, dr. Kirilly Esztert, dr. Rusai Krisztinát és dr. Szmola Richárdot. Optimizmust üzen nekünk a Junior Prima Díj: a példamutatókat reflektorfénybe állító Prima Primissima mellé odaállítja a példakövető jövő nemzedéket.

Az akadémiai díjátadáson november 24-én **Pálinkás József**, az MTA elnöke és Junior Prima díjas művészek koncerttel köszöntötték őket.

Díjazottak az egyetemről

Dr. Hangya Balázs (1980.) (2009. MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet, Celluláris és Hálózat Neurobiológiai Osztály, Agykéreg Kutatócsoport, 2010. Cold Spring Harbor Laboratory, USA) 2006-ban végzett a Semmelweis Egyetemen.

Érdeklődése a neurofiziológia, rendszer-szintű idegtudomány.

Ajánló: dr. Csemely Péter, (SE Orvosi Vegytani Molekuláris Biológiai és Pathokémiai Intézet) a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács elnöke

■ **Hangya Balázs**

Matematikus orvosként olyan szemlélettel közelíti meg az idegtudományi kutatások kísérletes eredményeit, mely újszerű analízisére és interpretációira ad lehetőséget. A SE **Kerpel-Fronius Ödön** Tehetséggondozó Programban a postdoc. pályájuk elején álló fiatal kutatók legjobbjai között tartják számon.

Kutatási területe a tanulási és memória folyamatokban kialakuló agyhullámok szabályozása. Felfedezte, hogy az emléknymok tárolásáért felelős hippocampus nevű agyterület idegsejt hálózatait egy speciális, ritmusképzésre alkalmas gátló sejtcsoport vezérli. Fontos felfedezéseket tett a gátló sejtek térbeli tájékozódásban betöltött szerepével kapcsolatban is. Megmutatta, hogy a gátló sejtek közvetlen szerepet játszanak a serkentő sejtek térbeli aktivitási mintázatának létrehozásában.

Kutatói képességei korán megmutatkoztak, elnyerte a SE Kiváló Diákköröse címet, s a Pro Scientia díjat. Kiváló eredményeiért Köztársasági Ösztöndíjat kapott. Az Európai Agy és Viselkedés Társaság idén fiatal kutatói díjjal tüntette ki Amsterdamban. Összes impact faktor 63.94, első szerzős cikk: 4, összes citáció: 30, ebből független: 23.

Dr. Kirilly Eszter (1979.) (Gyógyszerhatástani Intézet)

Érdeklődés az MDMA (Ecstasy) neuronkárosító hatása, következményei, in situ hibridizáció, immunhisztokémia, alvász- és viselkedésvizsgálatok.

Ajánló: dr. Bagdy György, az MTA doktora, intézetigazgató (Gyógyszerhatástani Intézet), és dr. Palkovits Miklós professor emeritus (SE Anatómiai,- Szövet- és Fejlődéstani Intézet)

2003-ban szerzett gyógyszerészi diplomát, s a SE Szentágotthai János Idegtudományi Doktori Iskolájában kezdett kutatásba, az ecstasy neuronkárosító hatását vizsgáló, EU konzorcium keretében dolgozó munkacsoportban. Kémiai, analitikai ismeretei, neuromorfológiai, morfometriai irányba fejlődtek, majd fontos idegrendszeri funkciók, az agyi elektromos tevékenység, alvász-ébredés, szorongás és agresszió vizsgálatának módszertanával egészültek ki. Nemzetközi szaklapokban 9 közleményt publikált, 30 alkalommal szerepelt előadással, poszterrel hazai és nemzetközi konferencián. A Collegium Internationale Neuro-Psychopharmacologicum (CINP) 2006-os Chicagóban, 2008-ban Münchenben rendezett konferenciáján a fiatal ku-

Ezt a világot nemcsak egyéni lángelmék teremtették meg, hanem azok is működtek.

(Márai Sándor)

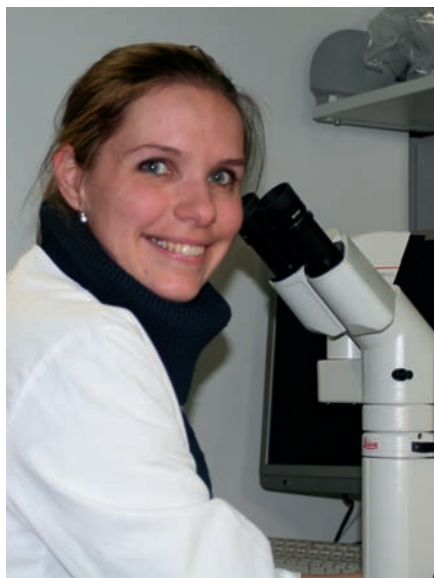
tatók I. díját kapta. 2005-ben a Magyar Pszichofarmakológiai Társaság konferenciájának első díját, 2009-ben a Richter Gedeon Nyrt. kutatási jutalmát, 2005-2006-ban a dr. **Mozsonyi Sándor** Alapítvány PhD hallgató kategóriának I. díját kapta. Fejezetek írásával járult hozzá az *Amit az ecstasyról tudni kell* című, iskolások, szülők és tanárok okulására írt tudományos ismeretterjesztő könyv sikeréhez.

■ **Kirilly Eszter**

Az ecstasy hosszan tartó idegrendszeri hatásait kutatja. Elsőként térképezte fel az agyterületek érintettségét, a neuronkárosítás és részleges regeneráció időbeli alakulását, a szerotonin transzporter fehérje (SERT, 5-HTT) mRNS-ének expressziójában, kifejeződésében létrejövő változásokat, és alvász-ébredéslétre, agresszióra gyakorolt funkcionális következményeit. TDK-hallgatók munkáját, szakdolgozatuk előkészítését segíti. PhD disszertációját 2009-ben summa cum laude védte. Doktori értekezését egy német kiadó könyv formájában megjelentette. Impact faktoros publikációk száma: 9, Impact faktor: 32.176, összes független hivatkozások száma: 29, magyar nyelvű könyvfejezetek száma: 3, idegen nyelvű könyvek száma: 1, hazai és külföldi előadások és poszterek száma: 30 (ebből elsőszerezős: 13)

Dr. **Rusai Krisztina** (1978.) (I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika) *Érdeklődése* a gyermek- és felnőttkori vesebetegségek pathomechanizmusa és új terápiás lehetőségei, vesepótló kezelése, vesetranszplantáció következményei, optimalizálása. *Ajánló* dr. **Tulassay Tivadar**, a Semmelweis Egyetem rektora

■ Rusai Krisztina

Summa cum laude zárta az egyetemet, 1999-től kutat, a II. Gyermekklinikán TDK-munkát kezdett gyermekkori haematológiai kórképek témakörben, több hazai előadása és magyar nyelvű közleménye született. Eredményeit két TDK konferencián mutatta be, ezekből I. díjas rektori pályamunka készült. V. évesen nyerte el a heidelbergi egyetem tíz hónapos TDK kutatói ösztöndíját, annak Gyermekklinikájára. VI. évesen, PhD hallgatóként, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika gyermekgyógyászati és nefrológiai alapkutató végző munkacsoportjának aktív tagja lett. Kutatási ötleteiből első szerzős közlemények jelentek meg jelentős nemzetközi

Junior Prima Díj

Most negyedszer adták át ebben a kategóriában, tízen kapták a vele járó hét-hétezer eurós jutalommal, egy-egy fizikus, közgazdász, paleontológus, és heten a biológiához kapcsolódó tudományok: anyagtudomány, biokémia, gyógyszerészet, ideg- és orvostudomány művelői. A Prima Primissima Díjat **Demján Sándor** alapította 2003-ban, a magyar értelmiség eredményeinek megőrzésére, a hazai tudomány, művészet és kultúra erősítésére. A nyerteseket a társalapító Magyar Fejlesztési Bank által fölkért bizottság választotta ki ajánlások alapján. **Baranyay László** elnök-vezérigazgató köszönetet mondott az átadó ünnepségen a közreműködő tudósoknak, oktatóknak, mindazoknak, akik kinevelték az új nemzedéket.

szaklapokban, számos hazai és nemzetközi szakmai konferencián mutakozhatott be. Tagja a Magyar Gyermeknefrológiai Egyesületnek, a MANET-nak, a Nemzetközi Gyermeknefrológiai, és Gyermek Transzplantációs Társaságnak. 2005-ben a müncheni egyetem nefrológiai kutatócsoportjának ösztöndíját kapta, ott 2 évet töltött, s részt vett a hazai és müncheni intézmény aktív kooperációjának élénkítésében, ebben ma is fontos szerepe van. PhD-ja után kezdte gyermekorvos szakképzését, kutatói hátterét és a klinikai élet aktualitásait kapcsolta a nyitott kérdésekkel. Alapos, lelkiismeretes, tudását fejlesztő, mély empátiával gyógyító klinikus. Aktív laboratóriumi munkát, TDK hallgatók irányítását végzi. Idén a MANET legjobb alapközlemény díját, s a Magyar Gyermekorvosok Társasága kiemelkedő publikációért járó Petényi Díját kapta. Előadóként meghívást kapott a 2011-es első nemzetközi endokrinológiai és anyagcsere konferenciára.

Első szerzős nemzetközi publikációinak száma 8, összes idézettsége 52, impakt faktor értéke 44.54.

Dr. **Szmola Richárd** (1979.) (II. Sz. Belgyógyászati Klinika) *Érdeklődése* a gasztroenterológia, a hasnyálmirigy betegségeinek genetikai, molekuláris biológiai háttere.

Ajánló: dr. **Tulassay Zsolt** (SE II. Sz. Belgyógyászati Klinika)

ÁOK-n III. évesen az Orvosi Vegytani Intézetben kezdett kutatni dr. **Sasvári Mária** csoportjában, majd a göttingeni Georg-August Egyetemen, a Boston University Medical Centerben várta kutatómunka. 24 évesen Chicagóban, az American Pancreatic Association kongresszusán tartotta első nemzetközi előadását, eredményei területének rangos szaklapjában jelentek meg. Több I. díjat kapott TDK-konferenciákon, 2005-ben a Mindentudás Egyeteme Prezentációs Díját kapta, az SE Kiváló TDK Hallgatója kitüntetett.

2006-tól három évig tudományos munkatárs dr. **Sahin-Tóth Miklós** csoportjában, a Boston University-n, a pankreatitisz kórkórait: a hasnyálmirigyenzimeknek és be-

■ Szmola Richárd

tegséget okozó mutációknak szerepét vizsgálta a kórkép hátterében. Új pankreatitisz gént azonosított, melynek mutációi a betegség rizikófaktorai. Első szerzős eredményei a PNAS és Nature Genetics hasábjain jelentek meg. A Washingtonban, majd San Diegóban rendezett Digestive Disease Weeken, a világ legnagyobb gasztroenterológiai közönsége előtt prezentálta eredményeit. 2008-ban védte *Szabályozó hatású emésztőenzimek a krónikus pankreatitisz patomechanizmusában* című doktori disszertációját, a SE Doktori Iskolájában. A tudományterület nemzetközileg elismert képviselője.

2008-ban a National Pancreas Foundation (USA) kutatási pályázatát nyerte, s a mutációk sejtbiológiai hatását kutatta önálló programban. Munkáját itthon a II. Sz. Belgyógyászati Klinikán folytatja a **Magyary Zoltán** Felsőoktatási Közalapítvány poszt-doktori ösztöndíjának támogatásával. Nemzetközi konferenciák előadójaként több mint 20 nemzetközi tudományos előadás szerzője. Nemzetközi szaklapokban 12 közleménye jelent meg, ebből 8 első szerzős. Publikációinak impakt faktora 82, független hivatkozásainak száma meghaladja a százat.

Ub – Tk

Kincsem, a világ talán legismertebb és legsikeresebb versenylovának porcelánszobrát kapták a nyertesek. Schrammel Imre, Kossuth-díjas keramikusművész alkotása.

Magyar öregdiák találkozó

2008-ban rendeztek először tudományos konferenciát az egyetem öregdiákjainak, azóta hagyománnyá vált az alumni találkozó. Idén több mint százhuszan jöttek el, hogy meghallgassák az előadásokat, és részt vegyenek az esti közös vacsorán.

A tavalyihoz hasonlóan idén is dr. **Horváth Ildikó** koordinátor köszöntő szavai után dr. **Szél Ágoston** nyitotta meg az SE Magyar Alumni Találkozót és Konferenciát november 27-én, melyet a Semmelweis Alumni Társaság szervezett az Elméleti Orvostudományi Központban. A rektorhelyettes beszédében elmondta, az egyetemi lét nem a felvétellel kezdődik, és nem a diplomával ér véget. Az SE fontosnak tartja, hogy már a középiskolákban felkutassa a fiatal tehetséges diákokat, és felkeltse az érdeklődést az orvosi pálya iránt. Az intézmény ugyancsak fontosnak tartja, hogy már végzett hallgatói továbbra is kötődjenek Alma Materükhöz, a *tápláló anyához*, ennek köszönhető ez a mostani találkozás is. Dr. Szél Ágoston – aki maga is öregdiák, és éppen harminc évvel ezelőtt vette át a diplomáját – izgalmas vállalkozásnak nevezte a két évvel ezelőtt elindított kezdeményezést, melynek népszerűsége évről évre nő, ebben az évben az érdeklődők száma már csaknem megtöltött egy előadó termet.

Egy kis történelem

A konferencia első részében prof. emeritus **Monos Emil**, a Semmelweis Egyetem Baráti Körének elnöke tartott előadást az egyetem elmúlt hatvan évéről. 1950-ben vette fel a **Pázmány Péter Tudományegyetem** az **Eötvös Lóránd** nevet, az intézményből egy évvel később váltak le az orvosi karok,

így létrejöhettek a Budapesti Orvostudományi Egyetem, melynek akkoriban csaknem 2700 hallgatója volt. A fejlődést jól mutatja, hogy ma több mint 11 ezren folytatnak tanulmányokat az SE-n. 1969-ben kapta meg **Semmelweis Ignác** nevét az egyetem, a SOTE-ra abban az évben már mintegy 3600 diák járt. 1983-ban indult el a német, 1989-ben pedig az angol nyelvű

Párban

Az Alumni találkozó középkorú résztvevői között egy házaspár: dr. **Szepesi Ágota** (SE I. Sz. Kóronctani és Kísérleti Rákkutató Intézet docense), férje dr. **Tordai Attila** (Országos Vérellátó Szolgálat). Mindketten (képünkön) hematológiai területen dolgoznak, négy gyermekük van. A hölgy 1993 óta dolgozik az egyetemen, jelenleg a hepatopatológiai laborban szövettani, molekuláris diagnosztikai és citogenetikai vizsgálatokat végez, és kutatást is folytat. 1996-ban szerezte PhD fokozatát. A férj, Tordai Attila 1987-ben végzett az ÁOK-n, aztán az amerikai tanulmányút következett, ahonnan hazatérve az OVSZ-nél kezdett dolgozni **Sarkadi Balázs** laboratóriumában. Azóta már laborvezető, a Molekuláris Diagnosztikai és a Transzplantációs Immungenetikai Laboratóriumot irányítja, utóbbit fél éve. 2006-ban MTA doktori fokozatot szerzett. Alapkuta-

■ Horváth Ildikó

oktatás, amely azóta is népszerű a külföldi hallgatók körében. 2001-ben jött létre az Egészségügyi Főiskolai Kar, 2010-ben pedig az Egészségügyi Közzolgálati Kar, és szintén ebben az évben kapta meg az SE a Semmelweis Kutatóegyetem minősítést. Dr. Szél Ágoston előadásában a HVG sajtó felmérésének eredményeit is bemutatta a hazai felsőoktatási intézmények rangsoráról.

A konferencia első részét prof. **Kellermayer Miklós** zárta, aki a *Jövő a kezünkben: szakmai, egészségpolitikai kihívások-válaszok* címmel beszélt az aktualitásokról. A tanácskozás második felében – a tavalyihoz hasonlóan – egy-egy végzett hallgató mutatta be tudományos pályafutását. Az előadók között volt dr. **Bogárdi Mihály**, dr. **Hermann Péter**, dr. **Gyarmatiné dr. Nemes Erzsébet**, **Kissné Erdélyi Gabriella**, dr. **Balogh Zoltán**, dr. **Mári Róbert** és **Monspart Sarolta**, aki megtörténztette a résztvevőket.

Pap Melinda

tóként kezdett, most is végez kutatást, de érdeklődése a labor diagnosztika felé fordult, jövőjét is ezen a területen képzelet, és idehaza.

tk

Világversenyen indulhat a fiatal fogorvos

Magyarország a fej-nyaki daganatok okozta halálozási statisztikák élén áll Európában. Ez indokolja, hogy egyre nagyobb nemzetközi figyelem irányul a terápiás lehetőségek vizsgálatára.

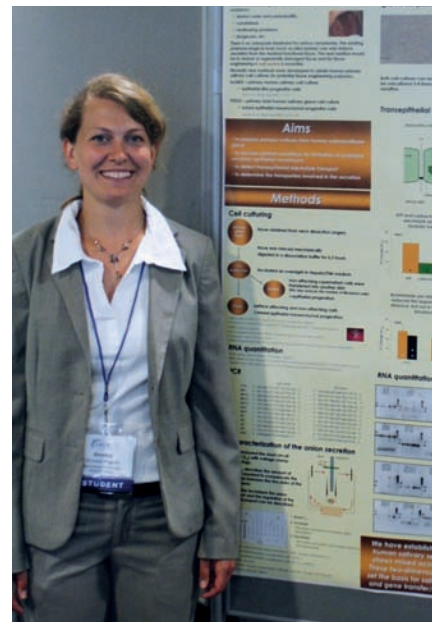
Robert Frank díjjal tüntette ki az International Association for Dental Research (IADR) dr. **Hegyesi Orsolyát**, az SE-FOK Orálbiológiai Tanszék PhD hallgatóját nemrégiben Barcelonában.

Terápiás lehetőségek vizsgálata

Egyes autoimmun betegségek (pl. **Sjögren** szindróma) és a fej-nyaki daganatok sugárkezelése során a nyálmirigyek visszafordít-

hatatlanul károsodhatnak, melynek következtében súlyos szájszárazság alakulhat ki. A csökkent nyáltermelés következtében a nyál védőfunkciója kiesik, így könnyebben alakulhatnak ki fertőzések a szájüregben, fokozódik a fogszuvasodásra és a fogágybetegségekre való hajlam is. A nyáltermelés helyreállítására jelenleg nincs hatékony terápiás megoldás.

Az Arc, Állcsont Szájsebészeti és Fogászati Klinika és az Orálbiológiai Tanszék által közösen indított kutatás során az

■ **Hegyesi Orsolya**

Orálbiológiai Tanszéken emberi nyálmirigy szöveteiből primer sejtkultúrát, majd egy olyan kétdimenziós struktúrát hoztak létre, amely alkalmasnak látszik a nyálmirigy szekréciós működésének modellezésére.

Külső elválasztású mirigyek transzportja

Dr. Hegyesi Orsolya még TDK-s diákként kezdett a külső elválasztású mirigyek transzport folyamataival foglalkozni, 2005-től PhD hallgatóként – a Molekuláris Orvostudományok Doktori Iskoláját végzi – dolgozik a tanszéken. A most díjat nyert projekt 2008-ban indult, de ezt több más, az Orálbiológiai Tanszék nevéhez fűződő kutatás is megelőzte, melyek a vizsgálat módszertanát alapozták meg.

Az elmúlt években elért eredményeket ismertette Barcelonában a fiatal fogorvos és parodontológus szakorvos az IADR minden évben megrendezett világkonferenciáján, melyen sikerült a Közép-európai és Skandináv Divízióban kiosztott Robert Frank díjak egyikét elnyernie a spanyol nagyvárosban. A nemzetközi szervezet őt delegálta a díjazottak közül a márciusi, világversenyre is, melyet San Diegóban rendeznek.

A kutatás során nyújtott segítségéért köszönet illeti az Arc, Állcsont- Szájsebészeti és Fogászati Klinika, valamint az Orálbiológiai Tanszék összes munkatársát.

Pap Melinda

Katasztrófavédelem

Dr. Major László (szerk.):
A katasztrófafelszámolás egészségügyi alapjai

A közelmúltban történt sajnálatos hazai árvizek és a vörös iszap ömlés nyilván közrejátszott abban, hogy immár nemcsak a szakemberek, hanem az átlagember is szembesül a katasztrófák ijesztően valóságos bekövetkeztével. Ha megtörténik egy súlyos katasztrófa, a jelen lévő orvosok felkészültsége és szakszerű döntése nagyszámú ember életét és egészségét mentheti meg. A szakmai felkészültség teljes birtokában készítette el dr. **Major László**, a Biztonságtechnikai és Logisztikai Igazgatóság igazgatója ezt az Európában is egyedülálló könyvet.

Nemzetközileg is egyedülálló

Nemcsak a könyv, hanem az azt bemutató rendezvény is első volt a sorban, dr. **Vasas Livia** főigazgató a Központi Könyvtárba író-olvasó találkozóra hívta az érdeklődőket. Bizonygatni nem kellett a könyv aktualitását, s a megszólaló szakemberek arról is meggyőzték a nagy számú hallgatóságot, hogy a könyv nemcsak hazánkban, de nemzetközi vonatkozásban is egyedülálló alapossággal és magas szakmai igényességgel tárja az olvasó elé a katasztrófák felszámolásának egészségügyi és nem egészségügyi vonatkozásait. Tulajdonképpen katasztrófavédelmi új tudományág születésének va-

gyunk tanúi a könyv megjelentével, amiben külön öröm, hogy a Semmelweis Egyetem és a Semmelweis Kiadóé az érdem, hogy segítették az alkotókat e könyv elkészítésében.

Hiánypótló mű nemcsak idehaza, hanem egész Európában nem lelni párját, s most ebből a könyvből tanulhatnak a hallgatók – tudtam meg a november 10-i könyvtárbeli író-olvasó találkozón.

Miről szól?

A tömegeket érintő, különböző okokból létrejövő egészségkárosodás diagnosztikus, terápiás, preventív és szervezési kérdéseit tárgyalja, nagy tapasztalattal és széles látókörrrel rendelkező, a hazai egészségügyben ismert és elismert szerzők tollából. A Semmelweis Kiadótól e-könyvként is rendelhető.

Fotó, szöveg: **tolnai**

Százhuszonöt év a gyermekekért

Az ünnepen együtt töltött nap baráti, személyes légköre megerősítette, hogy összefogással a következő 125 év is hasonlóan sikeres lehet a II. Sz. Gyermekklinikán! A jó hírnév, a magas színvonalú munka az itt dolgozók áldozatos, szeretetteljes tevékenységének, a jó hagyományok ápolásának köszönhető.

A Semmelweis Egyetem II. Sz. Gyermekklinikája október 29-én ünnepelte fennállásának 125. évfordulóját. A délelőtti megemlékezések sorát dr. **Tulassay Tivadar** rektor kezdte, méltatva a klinika történelmi múltját és jelenét. Dr. **Karádi István** professor, az Általános Orvostudományi Kar dékánja is elismerését és jókívánságait fejezte ki az ünneplő intézmény dolgozóinak.

Nagy elődök nyomán

Dr. **Fekete György** professor, korábbi tanszékvezető, a nagy elődöket idézte: dr. **Szalárdy Mór** 1885. június 29-én alapította meg a *Szegény Beteg Gyermekek Egyesületét*, amelyből később a Fehér Kereszt Egylet és a Fehér Kereszt Gyermekkórház jött létre. Dr. **Petényi Géza** professor kezdeményezésére 1946-ban nevezték ki a kórházat a Pázmány Péter Tudományegyetem II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikájává. **Heim Pál**, **Kerpel-Fronius Ödön**, **Schuler Dezső** professorok irányításával a magas színvonalú gyógyítás, oktatás és tudományos kutatás megalapozta és jelenleg is fenntartja hazai és nemzetközi elismertségét.

Jelen, jövő és múlt

Az utóbbi 15 évben jelentős mértékű felújítások történtek gyermekbarát kórtermekkel, ambuláns rendelőkkel, korszerű oktatási és informatikai berendezésekkel. A jelenlegi tevékenységről, tervekről számolt be dr. **Szabó András** professor, a klinika igazgatója. Összefoglalta a betegellátás, az oktatás és kutatás terén az elmúlt évben végzett munkát, s szólt az erőfeszí-

tésekről, melyek a nehéz pénzügyi helyzetben a klinika működését biztosítani tudják.

Exkluzív gála

A beszámoló után nyílt meg az évfordulóra összegyűjtött és rendszerezett történeti emlékek, dokumentumok, régi orvosi műszerek, és a klinika életét bemutató fényképek állandó kiállítása.

Az immár hatodik 200 fős jótékonysági gála-

laest koronázta meg a napot, melyet a hagyományokhoz híven az Országos Igazság-szolgáltatási Tanács Hivatalának aulájában rendeztek.

A gála fővédnökségét **Schmittné Makray Katalin** vállalta, és meleg hangú levélben méltatta a klinika tevékenységét, melyet **Détár Enikő** színművésznő olvasott fel. **Semjén Zsolt** helyettes miniszterelnök üdvözlő szavait dr. Szabó András professor ismertette. Ebben az évben a klinika sebészeti műtőjének modernizálására fordítják az est bevételeit. Az előző évek rendezvényein összegyűlt adományokból videó-EEG-t, videó-endoszkópot, röntgen-gépet, orvosi informatikai rendszert szereztek be, felújították az endokrinológiai osztályt, és kialakították a baba-mama szobákat a klinikán.

Universitates Nostrae – Scientia Nostra

A mi egyetemeink – a mi tudományunk címmel került sor az ELTE és egyetemünk közös ünnepi ülésére november 18-án az ELTE TTK Lágymányosi Campusában. A rendezvény az ELTE jubileumi ünneppsorozatába illeszkedett. Ismeretes, hogy két testvéregyetemünk, az ELTE és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem az idén ünnepli 375. születésnapját, mivel **Pázmány Péter** esztergomi érsek 1635-ben alapította az akkor még csak kétkarú (hittudományi, bölcsészeti) nagyszombati egyetemet, melyből mai intézményeink kinöttek. Két testvérünk közül szorosabb munkakapcsolatot az ELTE-vel tartunk fenn, mivel a gyógyszerészképzést különválasztásunk óta is mindvégig közösen végeztük. Ehhez a későbbiekben két másik, közösen művelt kutatási terület is csatlakozott, a fejlődésbiológia és az immunológia. Az ülést dr. **Réthelyi Miklós** miniszter, majd a két egyetem rektora, dr. **Mezey Barna** és dr. **Tulassay Tivadar** köszöntötték.

Tudományos összetartozás

A rendezvény alapgondolata az összetartozás volt: a két azonos gyökerű, a mai magyar felsőoktatás legszűkebb elitjébe tartozó egyetem történelmi sorsközösségének, tudományos együttműködéseinek bemutatása. E koncepció értelmében olyan kutatók tartottak előadást, akik a nevezett egyetemeken egyikén kapták diplomájukat, másikon szereztek tudományos fokozatukat, vagy akiknek eredményei szoros, egyetemközi kollaborációban születtek. Plenáris előadást tartott **Molnár László**, a SE Központi Levéltárának igazgatója *Közös múlt, közös hagyományok* címmel, **Csörgeiné Kurin Krisztina** (ELTE) *Periodicitás térben és időben, kémiai és biológiai rendszerekben* címmel, és **Falus András** (SE) *Az immunkémiától az immunomikáig* címmel. Az *universitas* szellemiséget hazánkban egyedülállóan megtestesítő, nagy sikerű rendezvény számos természet-, biomedicinális és gyógyszer tudományi témát magában foglaló poszter szekcióval zárult.

Sporttal a Föld körül - 12 helyszínen a Sportcsarnokban

Dr. Irmay István, a TSK sportmenedzsment és rekreáció tanszékének docense, volt válogatott, világbajnoki érmes kajakozó. Jelenleg a Vízi- és kerékpáros táborok vezetése, a Kajak-kenu szakképzés és a Rekreáció esemény és tevékenység szervezése tárgyak oktatása a feladata. Az őszi szemeszter végén tartották meg hagyományos rendezvényüket. A program történetéről, és a december 4-i nagy sikerű eseményről kérdezem Irmay tanár urat.

■ Irmay tanár úr, a háttérben tanítványai

– Röviden azt mondanám, hogy egy nagyszabású sport rendezvényt tartottunk a TF atlétika csarnokában, *Sporttal a Föld körül* címmel. De a történet 2006-ban kezdődött, amikor felkértek a *Rekreáció esemény és tevékenység szervezése* tantárgy oktatására. A tantárgy ismeretanyagának elsajátítása mellett egy valódi rendezvény megszervezését adtam feladatul a hallgatóknak. A *bemutató* annyira jól sikerült, hogy azóta évről évre ez a végzős hallgatók vizsgafeladata, persze mindig új témakörben. És én minden évben boldog vagyok, mert diákjaink remekül vizsgáznak.

Szívhez szóló napok

– **Melyikre emlékszik vissza a legszívesebben?**

– Nehéz kérdés! Az első, azt hiszem, mindig a legszebb. De mindegyiket sikerként könyveltem el, és csodálatos pillanatok szerzett a résztvevőknek, rendezőknek egyaránt. Hadd említsek néhány példát a teljesség igénye nélkül: 2006-ban a *TE városod* című eseményünkön a résztvevők papírdobozokból építhettek egy várost, miközben a városban műsorok szórakoztatták az építőket. A rendezvény alcíme *Szívhez szóló napok* volt, mert a bevételt az Országos Kardiológiai Intézet Gyermekek

Szívsebészete javára ajánlottuk fel. Az első vendégek közt érkezett egy óvodás csoport, és amikor beléptek a hatalmas atlétika csarnokba, kezükben az előre elkészített kicsi, színes házikókkal, s láttam a csodálkozó, tágra nyílt szemüket, teljesen meghatódtam. De említhetném az *1nap 1ütt* című programunkat is. Ennek témája a fogytékkal élők és ép társaik sportvetélkedése volt, egyenlő feltételeket teremtve. Kényes a téma, mégis nagyszerűen oldották meg a hallgatók. Ritkán szoktam elérzékenyülni, de ezen a napon egy ízben, bevallom, könnybe lábadt a szemem. Görlabda ver-

senyen végtag hiányos gyerekek csatáztak a testükhöz rögzített karú élsportolóinkkal, vízilabdásokkal, kajakosokkal.

– **Mi a görlabdázás lényege, kevesen ismerik ezt a sportágat!**

– Görlabdázáskor egy kijelölt területen, két csapat kapura, gólrá játszik.

Igazi nagy csaták

A játékosok négy bolygó kerékkel ellátott, fából készült lapon helyezkednek el, és ezzel gurulnak a pályán. Ép végtagjaikkal lökik és irányítják a deszkát és próbálják a labdát az ellenfél kapujába juttatni. A pályán igazi nagy csaták folytak, nemes ütközetben, megsemmisítő vereséget szenvedtek élsportolóink, de mint tudjuk, nem ez a lényeg, hanem a közös játék és a sport szeretete.

Új év, új kihívás

Jól sikerült a tavalyi, *Bye bye háj* című rendezvényünk is, a túlsúllynak üzentünk vele hadat. Sokan jöttek el és jól szórakoztak. Remélem mindenki hasznos tanácsokat kapott és praktikus tapasztalatokkal távozott.

Az összekötő kapocs mindig a sport, a mozgás szeretete. Idén a Föld 12 helyszí-

ne, különböző országok, földrészek mutatkoztak be. A rendelkezésre álló rövid idő alatt a látogatók betekintést nyerhettek az adott területek játékaiba, sportjába, kultúrájába. A vendégeknek most is az volt a lényeg, hogy közösen sportoljanak, a hallgatóknak pedig, hogy rendezvényszervezési gyakorlatra tegyenek szert. A szervezés lelkesen folyt, a tervek gőzerővel haladtak a megvalósulás felé, s végül minden jól sikerült. Az idei BSC rekreáció szakos hallgatók rendezvényére is érdemes volt ellátogatni, mindenki jó kedvvel távozott a remek nap után.

Urbán Beatrice

Rembrandt rajzok, József Attila kötet és egy akvarell festőkészlet

Tulajdonképpen születésnapi köszöntő volt a november 3-i szalonbeli rendezvény. **Szentgyörgyi József**, Munkácsy-díjas festőművész kiállítása keretében tisztelegtek a hetvenéves művész személye és munkássága előtt. A régi barát, **Bayer Iona** faggatta őt, **Győrffy Gergely** pedig hegedűjátékával ajándékozta a művészt és közönségét.

A megnyitóban mutatták be az egy éve megnyílt Semmelweis Szalonban ezidáig tartott rendezvényeket képekben és szövegben összegző igényes kivitelű könyvet, amely a Semmelweis Kiadó és **Táncos László** igazgató munkáját dicséri.

Tulassay Tivadar megnyitó gondolatai a művészet címzettjeiről szövegtel: a fogékony elitnek szól-e, vagy mindenkinek – tette fel a kérdést.

Tömegkultúra vs. elitkultúra

Schiller dilemmáját felidézve válaszolt, vagyis ha mindenkinek szól, nem devalválódik-e a művészet? Az igazi művészet, az annak befogadására felkészült elitnek szól – volt a gondolati konklúzió.

■ Szentgyörgyi József

Szentgyörgyi József, becenevén Jóka íróasztalán mindig ott van **József Attila** és **Ady Endre** verseskötete, az agyonhallgatott szalagokról pedig **Latinovits Zoltán** versel naphosszat. Jóka is azt mondja, hogy kevesen, s inkább maguk a művészek értenek a művészethez. Áradó életének nagy varázslatairól is mesélt az ámuló közönségnek: a tihanyi gyermekorról, szürrealista álmairól, s a gyermeki, rezzenéstelen, finom intuíciókról, amelyek fogják az ecsetet kezében.

Hogy mit vinne magával Jóka egy lakatlan szigetre? Rembrandt rajzokat, egy József Attila kötetet és az akvarell festőkészletét. Így aztán bizonyára nem unatkozna!

tk

Új elnök a MANET élén

A MANET XXVII. Kongresszusán megválasztották a Magyar Nephrologiai Társaság új vezetőségét is. A következő ciklusra dr. **Reusz Györgyöt** elnöknek, dr. **Kárpáti Istvánt** főtítkárnak, dr. **Túri Sándor**, előző elnököt tiszteletbeli elnökké választották.

Díjazottak az egyetemről

Az ünnepi közgyűlésen köszöntötték a MANET díjazottjait, – akik mind egyetemünk dolgozói. Az I. Gyermekklinika munkatársai számos díjat kaptak: **Cseppekál Orsolyát**, Az év legkiemelkedőbb klinikai közlemény, **Rusai Krisztinát**, a legfontosabb alap kutatás témájú közlemény, A legkiemelkedőbb továbbképző közlemény **Deák Györgyöt** és **Németh Zsófiát** dicséri. A kutatásfejlesztési pályázat **Rusai Krisztina**, **Kis Éva**, és **Wagner László** – Transzplantációs Klinika – további munkáját segíti.

Rangos kitüntetések

A Magyar Vesealapítvány és **Rosivall László** professzor alapította *Nephrologiáért díjat* idén a hazai vesetranszplantáció elkezdője és megszervezője, a Transzplantációs és Sebészeti Klinika korábbi igazgatója, **Perner Ferenc**

■ Reusz György

professzor kapta. A *Korányi díjat* most két külföldi szaktekintélynek ítélték oda: prof. **London**, az ERA-EDTA elnöke, előadásában az *artériás érrendszer hemodinamikai változásainak új megközelítéséről*, míg prof. **Fine**, a *szteroid dózis csökkentésének és a növekedési hormonok pótlásának fontosságáról* beszélt.

ub

Országos konferencia

A XXI. Országos Szülész-nőgyógyászati Konferenciát november 23-24-én tartották a NET-ben. A szervezőbizottságban részt vett **Csordás Ágnes**, a Magyar Védőnők Egyesületének elnöke; **Csetneki Julianna**, a Magyar Ápolási Egyesület szülész-női szekciójának elnöke; **Banadics Ágnes**, a Magyar Védőnők Egyesületének irodavezetője és **Kormos Ágnes**, az egyetem ápolási igazgatója. Az eseményen 500-an vettek részt.

Előadások hangzottak el a szülész-nőgyógyászati tapasztalatairól az újszerűlletés ellátásában, a korai idegrendszeri károsodások felismeréséről. Az előadások érintették a szakmához kapcsolódó összes témakört, hangsúlyozva a megelőzés fontosságát.

Huzella és Jendrassik emlékérmesek

Jendrassik Ernő emlékérem és jutalomdíj

Dr. Vásárhelyi Barna kapta

Vásárhelyi Barna az MTA-SE Gyermekgyógyászati és Nefrológiai Kutatócsoport I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika munkatársa, nős 10 gyermek boldog apa.

■ **Bagdy György, Tóth Miklós és Vásárhelyi Barna**

Kumulatív impakt faktor: 284,058 **reguláris cikkek impakt faktora:** 197,320 **független hivatkozások száma:** 543.

Életrajz

1968 márciusában Budapestben született, a SOTE ÁOK-on végzett 1992-ben summa cum laude minősítéssel. 1997 Laboratóriumi szakorvos.

Tudományos minősítése

PhD 1998,
Akadémiai doktor 2009

Kitüntetései, tudományos elismerései

1991-1992 Köztársasági ösztöndíj
2000 Akadémiai Ifjúsági díj
2000 Dr. Petényi Géza Díj (Magyar Gyermekorvosok Társasága)
2000 Magyar Gasztroenterológiai Társaság „Az év legjobb gasztroenterológiai tárgyú magyar közleménye”
2000-2003 Bolyai ösztöndíj
2002 Sigma- Aldrich díj fiatal kutatóknak

2003 Taraba-díj (Magyar Vese Alapítvány díja)
2004 Richter Gedeon Centenárium Alapítvány Fiatal Kutatói Díj
2006 Sanofi Aventis szakmai Díj
2010 Kiváló Tudományos Diákköri Nevelő

Huzella Tivadar emlékérem és jutalomdíj

Dr. Bagdy György kapta

Dr. **Bagdy György** az Gyógyszerhatástani Intézet igazgatója, **munkáinak összesített impakt faktora 364, idézettsége 3000 - ebből független közel 2400, Hirsch-indexe 30.**

Életpályája

Gyógyszerészi oklevelét 1979-ben a SOTE-n kapta. Az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézetben dolgozott, mindvégig diagnosztikai, és kutató tevékenységet egyaránt folytató laboratóriumban: 1992-től laboratóriumvezetőként, 2002-től az intézet tudományos igazgatójaként. 1985-ben National Institutes of Health Fogarty ösztöndíjat nyert. A rendszerváltás után, 2007-ben tért vissza, az Általános Orvostudományi Karra, a Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézetbe került. 2008-ban a Gyógyszerhatástani Intézet igazgatói posztját nyerte el pályázaton. 1998-ban a Semmelweis Egyetem habilitált doktora, 2005-ben a Semmelweis Egyetem magántanára, 2008-ban az egyetem Kiváló PhD Oktatója. 2010-ben egyetemi tanári címet kapott. 1998-ban védte meg MTA Doktori értekezését. Témavezetésével 10 hallgató szerezte meg eddig a tudományos fokozatát, jelenleg hatan fokozatszerzők.

Az emlékérmeket és jutalomdíjakat november 9-én az EOK-ban rendezett emlékelőadáson **Tóth Miklós** rektorhelyettes adta át a díjazottaknak.

Őszi diplomaosztó

■ EKK Egészségügyi Menedzserképző Központ diplomaosztó csoportkép 2010

33 diplomát adtak át az Egészségügyi Menedzserképző Központban november 18-án. Az ünnepségen megjelent dr. **Tóth Miklós** rektorhelyettes, dr. **Szócika Miklós** egészségügyért felelős államtitkár, dr. **Gaál Péter**, az EKK dékánja, az EMK mb. igazgatója és dr. **Belicza Éva** programvezető (Egészségügyi Menedzserképző Központ). A hallgatók két éves posztgraduális képzésben vettek részt, amelynek a végén egészségügyi szakmenedzseri képesítést kaptak – tudta meg lapunk **Kóródi Rita** programkoordinátortól.

I. M.

tk

Tóth Ilona Díj és Emlékérem

A Tóth Ilona szobor minden gáncsoskodás és eltávolítását követelő ármány ellenére őrt áll a főbejárat előtt. Hiába követelte '92-ben valamelyik orvos szervezet egyik vezetője, hogy a hős lány nevét távolítsák el még a belső telep emléktáblájáról is, mert nézete szerint Ilona közönséges köztörvényes bűnöző. Baj a szemléletével volt, a név és szobor marad. Az összefogás eredményeként az '56-os hős példaként áll az egyetem minden hallgatója előtt.

A Semmelweis Egyetemen másodízben adták át az ötödször kiadott Tóth Ilona Díjat és Emlékérmét. Az ez évi Díjat, és Győrfi Lajos szobrászművész alkotását **Klemesnij Gergely**, az Ungvári Állami Egyetem orvostanhallgatója nyerte el, kiváló hallgatóként cselekedve a közös ügyért, míg az Emlékérmét dr. **Jobbágyi Gábor** kapta a témával kapcsolatos kutatásaiért.

Az alapítók

Dr. **Körmendy Béla**, az állatorvos tudományok doktora és felesége, **Erzsébet** aszszony alapította a díjat, és az a Kárpát medence országaiban tanuló magyar utolsó éves orvostanhallgató kaphatja a díjat, aki kiváló tanuló és intenzíven tevékenykedik a magyar közösségért.

Az ünnepségen jelen voltak dr. **Réthelyi Miklós**, humánerőforrás miniszter, dr. **Iván László** és **Wittner Mária** országgyűlési képviselők, s Tóth Ilona testvére, **Tóth Ferenc** is november 16-án a NET-beli ünnepségen.

Október virágai

Dr. **Tulassay Tivadar** beszédében kiemelte, egyetemünk többszörösen megérdemelte, hogy az egykori hallgatója emlékére alapított díjat itt vehessék át a díjazottak. Az '56-os hős mára példaként áll az egyetem minden hallgatója előtt, akik közül sokan ma is érdemesek arra, hogy széles körben megismerjük őket.

A megnyitót **Balassa Sándor** Október virágai szvitjének Tóth Ilona ciklusa követte, majd **Wittner Mária** a forradalmat eltiprók egyetlen nyilvános, s az egész magyar értelmiséget fenyegetve gyalázó peréről beszélt.

Tóth Ilona Gizella (1932-1957) nemzedékének legkiemelkedőbb tagja, széles érdeklődésű, az igazsághoz fanatikusan hű, a társadalmi ügyek iránt fogékony, színkitűző végzős medika volt.

1956 októberében hivatástudatból szolgálatra jelentkezett a Péterfy Sándor utcai kórházban, mentőautóval gyűjtötte a

forrongó utcák sebesültjeit, s a Domonkos utcai kiegészítő kórház vezetőjeként szervezte, irányította a munkát. Csak röpirat terjesztés miatt tartóztatták le, de koncepció perben, koholt váddal, már gyilkosságát ítélték el és végezték ki.

Hit és szellemi összetartozás

Az ítéletet bizonyíték híján, kicsikart beismerés alapján hozták, erre dr. **Jobbágyi Gábor**, a Pázmány Péter Egyetem tanára kutatásaival szolgált bizonyítékot. A professzor a Belső Klinikai Tömb emléktábláján felsorolt 17 áldozat mellett, a számos hős ismeretlen egészségügyi dolgozó ki-

■ **Klemesnij Gergely**

létének felderítését alapvető kötelességnek tartja. **Körmendy Béla** zárszavában hangsúlyozta a magyar szellemi összetartozás hitének fontosságát.

Dr. Somogyi János

SEMMEIWEIS BÁL
2011

Szépművészeti Múzeum
2011. január 29. 19.00 h.

Az idei évben az egyetem munkatársai rendkívül kedvezményes áron igényelhetnek jegyet a bálra 2010. december 31-ig történő jelentkezés esetén.

Bővebb részletek az egyetemi dolgozóknak megküldött báli meghívón találhatóak.

www.convention.hu

Ötéves a Gyermekpszichiátriai Osztály és Szakambulancia

Frustrált társadalmunkban, ahol az alkoholizmus és a depresszió népbetegségnek számít, a pszichés zavarok gyerekeinket sem kerülik el. Kiugróan magas az evészavaros, viselkedészavaros, bezárkózó, vagy túlpörgő, és eltérő fejlődésű, autista gyerekek száma.

■ Pászthy Bea

(HEFOP-3.3.1-P-2004-09-0116/1). Ekkor indult el az EU normákhoz igazodó gyermekpszichiáter rezidensképzés egyetemünkön.

Szakorvosképzés

Az *Önképzőkör* tudományos továbbképzést öt éve indította el, és azóta is heti rendszerességgel szervezi Pászthy doktornő. Idén csatlakozott a Heim Pál Kórház és a Bethesda Kórház gyermekpszichiátria dolgozóinak munkaközössége, így elindult egy tudományos-szakmai-baráti párbeszéd a pesti oldal gyermekpszichiátriai osztályai között, ami mérföldkőnek számít a szakma fejlődése szempontjából.

A gyógyítás mellett nagy hangsúlyt fektetnek az osztályon a szakorvosok továbbképzésére is. Pászthy doktornő 2005-ben indította útjára a *Gyakorlati Gyermekpszichiátria Gyermekorvosoknak* háromnapos továbbképzést, mely rendszeresen nagy sikerrel kerül megrendezésre.

– Klinikánk ad otthon a *Magyar Evészavar Társaság* havi továbbképzéseinek, és a már hagyományos *Családterápiás Műhely* rendezvénysorozatnak. Először 2006-ban, majd két évente rendezzük a *Magyar Evészavar Kongresszust* **Túry Ferenc** professzor úrral közösen, mely a táplálkozás-magatartászavarok gyógyításában érintett szakemberek párbeszédét és együttgondolkodását teszi lehetővé. 2009 nyarán rendeztük meg az *ESCAP*, Európai Gyermekpszichiátriai Kongresszust, melyen 1450 kolléga vett részt 34 országból – mondja.

Reményeim szerint a gyermekorvosok gyermekpszichiátriai kórképekkel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésével hozzájárulunk ahhoz, hogy a mentális kórállapotokat idejekorán felismerjék, s a rászoruló gyermekeket és családjukat a megfelelő ellátóhelyre küldjék.

Pap Melinda

2004 szeptemberében alakult dr. **Pászthy Bea** vezetésével a Semmelweis Egyetem I. Gyermekgyógyászati Klinikájának Gyermekpszichiátriai Osztálya és Szakambulanciája, amely odaadó segítséget nyújt pszichés nehézségek, betegségek diagnosztizálásával és terápiájával a 18 év alatti korosztálynak.

Gyógyító közösség

A sokrétű diagnosztikus és terápiás munkát multidiszciplináris gyógyító közösség látja el: orvosok, pszichológusok, szociális munkás, csoportterapeuta, gyógypedagógus, művészetterapeuta, mentálhigiénés szakember, gyógytornász, dietetikus és lelkész.

– Szakmailag kiváló, lelkes, tiszta szívű, a gyermekek érdekét, gyógyulását maximálisan szem előtt tartó kollégáim vannak. Az ilyen szellemiségű gyógyító közösség elengedhetetlen feltétele a hatékony terápiás munkának – mutatja be az osztályát dr. Pászthy Bea.

Gyermekpszichiátria oktatás a klinikán

Az európai uniós szakképzési curriculumnak megfelelően 2004-ben a gyermekpszichiátria önálló szakvizsgává vált, ez tette szükségessé a graduális képzés megszervezését és a rezidens képzés elindítá-

sát. A 2004/2005-ös tanévben elkezdődött a gyermekpszichiátria oktatása az általános orvostudományon. Az V. éves hallgatók az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikán, a gyermekgyógyászati oktatás keretében ismerhetik meg e szakterület specifikumait. A 30 órás *Gyermek és ifjúságpszichiátria alapvető klinikai fakultáció* népszerű a hallgatók körében, évente 60-70 hallgató vesz aktívan részt a képzésen, közülük kerülnek ki a jövő gyermekpszichiátriai rezidensei.

Rezidensképzés

2005-ben a négy egyetemi város gyermekpszichiátriai intézményei közösen nyertek támogatást a gyermekpszichiátriai szakképzés kidolgozására és bevezetésére

Dr. Pászthy Bea egyetemi docens

Csecsemő- és gyermekgyógyász, gyermekpszichiáter, klinikai farmakológus, pszichoterapeuta szakorvos. 1991-ben végzett a Semmelweis Egyetemen. 1991–1997 között és 2004-től dolgozik egyetemünkön. 2006-ban elvégezte az SE Egészségügyi Menedzserképzőt. 2007-ben PhD fokozatot nyert. 2007-től a Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Grémium elnöke, 2009-től a Gyermekgyógyászati Szakmai Kollégium tagja. Számos hazai és külföldi szakmai társaság vezetőségében dolgozik.

Színt hoztunk a Lepénybe

Különleges látvány fogadta november első hétfőjének reggelén a NET oktatóit, hallgatóit. A Lepény épület kopár, fakó zsibongójának emeletén a komor kerámia burkolat életre kelt.

A hét végén meglepetésként felkerült grafikák képei ámulattal töltötték el az érkezőket, csodálatos, színes kavalkád fogadta a belépőket ezen a rideg téli reggelen. **Táncos Laci bácsinak**, a Semmelweis Kiadó és Multimédia Stúdió igazgatójának időnként meghökkentő, formákban, színekben tobzódó képei vidámságot, jó kedvet varázsoltak a szemináriumi termek és laborok közé. Az oktatóterem fehér ajtóinak szivárvány színű dekorációja, feliratai

kiegészítették a grafikák keltette harmóniát, felidézve és egységbe fogva a NET aula üvegfalának képi és színvilágát. A november 29-i ünnepélyes avatáson **Tulassay Tivadar** rektor, **Ivány Vilmos** főigazgató és a Képzőművészeti Egyetem rektora, **König Frigyes** köszöntötte az alkotót. A Nagyvárad téri Elméleti Tömbben járva felüldülésként tekinthetjük meg a képeket.

Juhász Irén

Mikulás és karácsonyi ünnepség

Ronald Mikulást és Karácsonyt tartottak december 4-én a májtranszplantált gyerekeknek az Apáthy utcai Ronald házban. December 16-án 14 órakor a Ronald ház lakóinak és a három klinika (I. és II. Gyermekklinika, Transzplantációs Klinika) csemetéinek rendeznek karácsonyi ünnepséget.

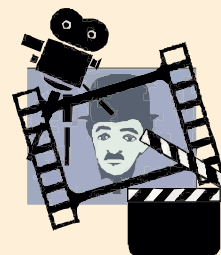
A II. Gyermekklinika idén is szervezett a gyerekeknek külön Mikulás ünnepséget december 6-án. December 20-án karácsonyi műsort szerveznek, a műsor

után pedig ajándékot adnak minden kórházban fekvő kis betegnek. Az onkológiai és hematológiai osztályok szintén szerveznek karácsonyi ünnepséget december 14-én és 15-én. Az onkológiai osztályon bábéledést tartanak **Róka Szabolcs**, bábszínész segítségével, majd ajándékosztás és süteményparti lesz.

Az Együtt a Daganatos Gyermekéért Alapítvány idén elutazott Lappföldre. A II. Gyermekklinika küldöttsége november 25-30-ig tartózkodott Rovaniemiben, hogy az *igazi* Télapóval ünnepeljenek. 20 magyar gyógykezelt gyermeket látott vendégül a lappföldi Mikulás.

Egyetemi filmklub

Az októbertől indított filmklub vetítéseire havonta egy alkalommal, szerdánként, 18 órától, a Nagyvárad téri Elméleti Tömb (NET) ötös számú sze-

mináriumi termében (Sz-05) kerül sor. A program összeállításakor igyekeztünk a filmművészet kiemelkedő alkotásaiból válogatni. Több olyan filmet is választottunk, ami mozikban már egyáltalán nem vagy csak elvétve látható, ugyanakkor üzenete ma is aktuális. A filmklub nem titkolt célja a többi közt, hogy segítsen kiszakadni a hétköznapiokból, így a nyitott, informális és barátságos hangulat garantált. A belépés díjtalan. A vetítések megszervezésében nyújtott segítséget köszönjük a Kerpel-Fronius Ödön Programnak, a Hallgatói Önkormányzatnak, valamint a NET üzemeltetési osztályának és technikusainak.

PROGRAM

december 15.

Ingmar Bergman: A hetedik pecsét (96'), 1957

január 5.

Marc Forster: Papírsárkányok (122'), 2007

február 2.

Szabó István: Mephisto (144'), 1981

március 2.

Roman Polanski: Kínai negyed (130'), 1974

március 30.

Stephen Frears: Liam (90'), 2000

április 20.

Krzysztof Kieslowski: Veronica kettős élete (98'), 1991

május 18.

Jim Jarmusch: Szellemkutya (115'), 1999

Gullai Nóra és Simon Kata

Kamarakonzert

A Semmelweis Kamarazenekar ajándék hangversenyét élvezhette a közönség november 30-án, a Semmelweis Egyetem Központi Épületének Aulájában

A koncerten közreműködtek: dr. **Déry Károly**, dr. **Hátori Katalin**, dr. **Kelemen László** és dr. **Kollár Edit** – hegedűn, dr. **Karlócai Kristóf** – csellón, dr. **Kolbe Ilona** – continuo-n, valamint dr. **Mátray Zoltán** – fuvolán játszott. Vezényelt: **Tardy László**.

Az egészségügy kiválóságainak díjazása

2009 nyarán tragikus hirtelenséggel elhunyt prof. dr. **Regöly-Mérei János** orvos, sebész, gasztroenterológus, egyetemi tanár. Munkássága, szaktudása, szellemisége, erkölcsi és emberi hozzáállása páratlan és maradandó az orvostudományban.

– Édesapám rendkívüli ember volt. Páratlan életművet hagyott maga mögött annak ellenére, hogy csak 60 évet élt. Az ő szellemiségét, tudását, emberségét, munkaszeretetét szerettük volna továbbvinni – mondja a professzor lánya, Krisztina.
– Emellett szeretnénk az egészségügyben dolgozók emberfeletti munkájára felhívni a figyelmet és tudásukat erkölcsileg, anyagilag megbecsülni – mondja Regöly-Mérei Krisztina, az alapítvány képviselője.

Maradandó értékek elismerésére

Az alapítvány kuratóriumának tagjai felismerték, hogy Magyarországon alig akad olyan díj, elismerés, amely az egészségügyben dolgozókat jutalmazza. Ezen szeretnénk változtatni!

A névadóról

Dr. Karádi István, kurátor

– Regöly-Mérei professzor azok közé a nagy formátumú orvosprofesszorok közé tartozott, akik az oktató és kutató orvosok hármasságában kiemelkedőt alkottak. Egész életében a betegeket magas szakmai színvonalon, határtalan empátiával gyógyította. Mindezek mellett a tanítványok tudásszintjének folyamatos emelését tartotta egyik fő feladatának. Számunkra ő mind szakmai, mind emberi vonatkozásban egy példakép volt.

Dr. Papp Zoltán, kurátor

– Köztudott, hogy egy orvos részéről egy másik orvos felé az a legnagyobb elismerés, ha vele operáltatja meg azt a beteget, aki számára kedves és fontos. Mi egymás számára ilyen orvosok voltunk. *Exitus acta probat.* Az orvosi ténykedést a kimennel igazolja. Betegei számára a gyógyulás számtalanszor megadatott, a sors kegyetlensége, hogy ezt Ő nem kaphatta meg. Korai távozása ellenére életműve maradandó, és tanulságul szolgálhat az ifjú nemzedék számára.

Fővédnökök

Vitray Tamás, újságíró
Dr. Kemény Dénes, a férfi vízilabda válogatott szövetségi kapitánya
Hajdú B. István, sportriporter – A gyógyítás mellett Regöly-Mérei professzor

hitvallásának tekintette a fiatalok elméleti és gyakorlati oktatását is – mondja.

Dr. Borbély Zoltán, a Legfőbb Ügyészség szóvivője – Ő volt az ultrahang-diagnosztika

egyik hazai apostola, rendkívüli ember és rendkívüli orvos volt. Még az életénél is fontosabbnak tartotta orvosi hivatását. A szó szoros értelmében az életét adta a gyógyításért.

Pályázati felhívás

Az alapítvány célja olyan orvosok vagy orvostanhallgatók díjazása, akik kimagasló szakmai tudással méltón viszik tovább dr. Regöly-Mérei János munkásságát és ápolják emlékét.

Pályázati téma

A pályázó pályamunkájával csatlakozzék valamilyen formában dr. **Regöly-Mérei János professzor tudományos gondolataihoz, kutatásaihoz, munkásságához és azt pályázatában indokolja meg.** A pályázat formája: tudományos közlemény elvárásainak megfelelően megírt kézirat. A pályamű hossza – mellékletekkel együtt – ne lépje túl a 30 oldalt, maximum 130 ezer karaktert.

Benyújtási határidő: 2011. május 31.

Dr. Regöly-Mérei János professzor valamennyi előadása és publikációja, valamint az alapítványról minden fontos információ megtalálható a www.regoyalapitvany.hu internetes oldalon.

Pályázati feltételek

A pályázó **magyar állampolgárságú, orvos** végzettségű vagy **orvostanhallgató** legyen, aki a díjkiosztás időpontjáig (2011. július 1-ig) nem tölti be a 35. életévét.

Díjak

Az első helyezett orvos **250 ezer** forint, az első helyezett orvostanhallgató pedig **150 ezer** forint díjazásban részesül, valamint támogatjuk a nyertes pályaművek megjelenését a vezető magyar orvosi szaklapok egyikében.

A pályázó a pályaművét elektronikus formában nyújtsa be, a kuratorium@regoyalapitvany.hu, valamint a szakmaibizottsag@regoyalapitvany.hu e-mail címekre. A pályázat mellé csatolt kísérelőanyagként tartalmaznia kell a jelölt nevét, születési idejét, elérhetőségeit (levelezési cím, telefonszám, e-mail cím) és a pályázat indoklását. A pályaműveket a magyar orvostársadalom legelismertebb orvosprofesszorai bírálják el.

Az ünnepélyes díjátadásra **2011. július 1-jén**, a Szent István Napon, a **Szemmelweis Egyetemen** kerül sor.

Központi e-mail cím: info@regoyalapitvany.hu

Elérhetőségünk: Semmelweis Egyetem Kútvolgyi Tömb, II. számú Sebészeti Klinika, Cím: 1125 Budapest, Kútvolgyi út 4.

Professzor dr. Regöly-Mérei János Alapítvány Kuratóriuma

Nagyjaink bronzban – fiatal alkotók keze nyomán

*Lehet-e hitelesen portrét alkotni egyáltalán? Tette fel a kérdést **Kőnig Frigyes**, a 140 éves Képzőművészeti Egyetem rektora az EOK-ban november 11-én, az újabb négy dombormű avatásán. Az alkotók legalábbis megpróbálkoztak vele, az eredmény mindenki számára megtekinthető, és magáért beszél.*

■ **Hitter Magdolna, Hermán Alíz és Plank Antal szobráshallgatók**

Kerpel-Fronius Ödön professzor portréját **Hermán Alíz** (III.), **Balogh Károly** professzor portréját **Plank Antal** (IV.), **Végh Antal** professzor portréját **Freund Éva** (V.), **Magyar Pál** professzor portréját **Hitter Magdolna** (IV.) készítette.

Öt éve indult el a két egyetem közti együttműködés – mondta **Tulassay Tivadar** –, melynek résztvevői egyformán nyertesek – s még sokáig fog tartani, vetítette előre a rektor. Külön öröm számára, mondta, hogy most az ő mestere, Kerpel-Fronius Ödön is reliefet kapott.

Az ifjú szobrászoké az alkotás és megmu-

tatkozás öröme, miközben az egyetem új épületének falai benépesülnek az iskola-teremtők domborműveivel. Szellemisségük így kézzelfoghatóan kíséri az újakat, az ifjú nemzedéket.

A zsúrizett alkotások nemcsak az arcvonásokat rögzítik, de a személyiségek kisugárzását is. – Nem egyszer előfordult már, hogy első alkalommal nem sikerült hiteles képmást készíteni – mondta a képzőművész rektor –, ugyanis a múltó idővel és halványuló emlékekkel versenyezve kell a portrét, ezt az archaikus műfajú alkotást megalkotni, amit a fiatalok manapság egy-

■ **Kerpel-Fronius Sándor és testvére, Kerpel-Fronius Éva dr. Gosztonyi Györgyné az avatáson**

re kevésbé alkalmaznak. Örömét fejezte ki, hogy a rendszeresen meghirdetett pályázat ébren tartja a hallgatók portrészítési ambícióit.

Fotó, szöveg: **Tk**

Kondor Endre

1931. 04. 24 – 2010. 10. 23.

Kedves Bandi!

Talán húsz éve ismerlek. Ütél évekkel ezelőtt október végén a régi szerkesztőbizottsági szobában és az 56-os eseményekről beszélél. Minden pátoz nélkül mondatd, hogyan dolgoztál a Sebészeti Klinikán gépkocsivezetőként, hogyan menttéél embereket. Minderről az Emberek fehérben c. kötetben olvashattunk. Nem volt könnyű életed. Minden rendszer üldözött, hol származásod miatt, hol mint repülőz tisztet, hol mint ellenforradalmárt. Igazi magyar hazafi voltál, akinek sokat jelentett a reggeli zászlófelvonás a cserkész táborban. A rendszerváltás után szerveztél cserkész csapatot, bekapcsoltál a lengyel cserkész mozgalomba. A hadsereg nél rehabilitáltak, több kítüntetést kaptál. Részt vettél az OSC munkájában. Szeretted az újságot. Még tele voltál tervekkel. Haláloed is jelképes, hiszen megvártad október 23-át. Nyugodjál békében!

Dr. Szabóné Balogh Clarissza

Domborműavatás

Dr. **Fehér János** egyetemi tanárra emlékeztek november 24-én, születésnapja alkalmából a II. Belgyógyászati Klinika munkatársai, barátai és a családtagok. Az aulában kiállított domborművének – **Pató Róza** szobrászművész alkotásának – avatásán dr. **Rácz Károly**, a klinika igazgatója méltatta életét, nemzetközileg is elismert tudományos munkásságát. Kiemelte, hogy 1989 óta főszerkesztője volt a legrangosabb hazai orvosi szaklapnak, az Orvosi Hetilapnak. Megköszönte mindazt, amit Fehér János professzortól kaptunk; példamutatását a gyógyító munkában, a betegek szeretetét, az átadott tudást, a klinikának biztosított szakmai lehetőségeket és a szeretetet.

■ **Jobbról Rácz Károly, Fehér Erzsébet és Györffy Gergely hegedűművész**

D.T.

Fotó: dr. **Altdorfer Károly**

E-könyvek a Semmelweis Kiadóban

Az előző számban ott hagytuk abba, hogy a kiadó témérdek erőfeszítéssel, minden jogi és technikai felkészülést latba vet. A keresleti oldal pedig még kívár, tanácstalan. Egyelőre a tálcán a szendvics, csak a vendégek nem jönnek.

Piaci elemzők szerint az e-könyv olvasók száma, az elektronikus könyvpiac robbanásszerű növekedésnek fog indulni a közeljövőben. Pl. a Forrester Research szerint 2015-re 60 millió vásárló 2,8 milliárd dollár értékben fog vásárolni digitálisan forgalmazott könyvet/folyóiratot.

Felmérések

A felmérés például azt is leírta, hogy az olvasni szerető emberek csupán fele fog a papírhoz hasonló olvasási élményt nyújtó e-inkes készülékek felé fordulni, a másik fele pedig laptopon, okostelefonokon, tableteken fog olvasni. Jelenleg az e-könyvet olvasók nagy része még a laptopokat használja olvasási célra, csak kb. 30-35%-uk

Néhány jótanács

1. Mielőtt eldöntöd, hogy könyvet vagy e-könyvet vásárolsz, vizsgálj meg, mi célból vásárolsz!
2. Döntsd el, hogy mennyi ideig kívánod birtokolni, meddig akarod olvasni (kölcsonözni), vagy rendszeresen fogod-e használni hosszú éveken át!
3. Tudnod kell, általában mikor és hol fogod a könyvet olvasni! (Munkahelyeden, iskolában, közlekedési eszközön, bármikor hozzáférhetően....)
4. Tudnod kell, milyen eszközön lesz számodra előnyös a könyv olvasása (papír alap, monitor, e-olvasó). De annak is nézz utána, hogy a könyvterjesztő milyen eszközt javasol!
5. Ismerned kell e-olvasó tudásait! Személyi számítógépekre, laptopokra az e-könyv letöltése nem okoz gondot, de nem minden e-olvasó készülék van felkészülve bármely e-könyv-tartalomra (DRM védelem, ékezetes betűk...stb.)
6. Tájékozódj, hogy kívánságod teljesíthető-e? Kapható-e a könyv a kívánt formátumban.
7. A nagy tartalmak letöltéséhez idő kell. Ismerned kell internetes sávod korlátait!
8. Vásárláskor el kell dönteni, hogy nyomtatható verziót választasz-e!
9. Meg kell ismerned az e-könyv előnyeit/hátrányait, hogy dönteni tudj!

Mikor ne vegyél e-könyvet?

Ha tudod, soha el nem olvasod – de ez a papír alapú könyvre is vonatkozik!

Mikor vegyél e-könyvet?

Ha van internetes elérhetőséged, és akkor legalább egyszer próbáld ki!

vásárolt már dedikált e-olvasót (ebből iPod 15%, iPad 9%). Idehaza az e-book és e-magazinok piaca még alig létezik.

Hogy miért is idéztem a fentieket? Újságunk előző számában közzétettünk egy kérdőívet. A két hét alatt egyetlen felmérés jutott el a kiadónkhoz. Köszönjük értékes tanácsát! És miáltal megigértük, hogy közzé tesszük az eredményt, néhány információ: olvasónk ismeri és ígéretesnek tartja az e-könyv kiadását. Megtudtuk azt is, hogy vegyesen fog vásárolni és olvasni könyvet, a kiadóra bízva az e-könyv digitális kinyomtatását; és a fénymásolással kapcsolatban igen pesszimistán megjegyezte, hogy az e-könyv megjelenésével nem valószínű a változás (szomorú vagyok). Kölcsönözni inkább ismeretterjesztőt és folyóiratot fog, művészeti témájú e-könyvet vásárolna, és nem pártolja, hogy az egyetemi jegyzetek csak digitálisan jelenjenek meg. Az 1 hónapos kölcsönzési időt is javasolja – átgondoljuk. S, ami biztos, olcsó, nagy kijelzőjű, e-tintas fekete-fehér olvasót vásárolna!

Felmérésünk tovább folytatódik, hiszen **nagyon fontos a visszajelzés** számunkra, hogy minél jobban tudjuk kiszolgálni olvasóinkat. Honlapunkról letölthető a kérdőív (http://semmelweiskiado.hu/LAPOZO/SE_2010_10/liquid-green/index.html), sőt, Legendus Könyvesboltunkban személyesen kitöltött adatlapért könyvet ajándékozunk.

Termékkannibalizmus

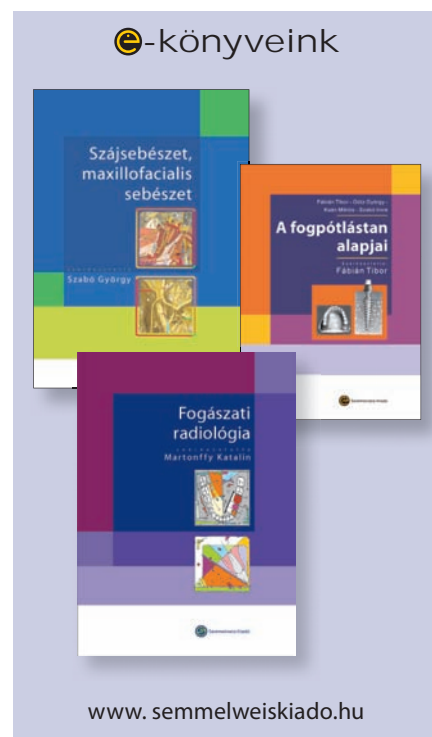
Ez is érdekes kifejezés, amivel találkozunk az e-könyv világában. Sokan úgy gondolják, hogy a digitális könyvkiadás önmagát falja fel. A kalózkiadások, a feltört programok felemésztik a kiadók munkáját és szerzői védelmet biztosító jogállások vesznek el. Így alakult ki az online kapcsolat meglétével működő szoftver, amelyek a felhasználót beazonosítják. Ez azt jelenti, hogy az olvasó (reader) szoftver letölthető a kiadó honlapjáról. Vásárláskor a feltöltő (uploader) szoftver és a statisztikai (admin) szoftver beazonosítja a felhasználói környezetet, így azok futtatása más gépen nem lehetséges. Ezt a technológiát nyújtja pl. a **DRM** (Digital Rights Management), mely a digitális másolásvédelmet hivatott

szolgálni. Hogy minden program feltörhető és kikerülhető? Nem tagadható. Ám, míg egyre drágább szoftvertechnológiákat kénytelenek a szerzői jog védelmére kifizetni a kiadók, addig sosem lesz jóval olcsóbb az e-könyv. Tehát meggondolandó, jobb a becsületes út, amely az e-könyvek árát nyomja le.

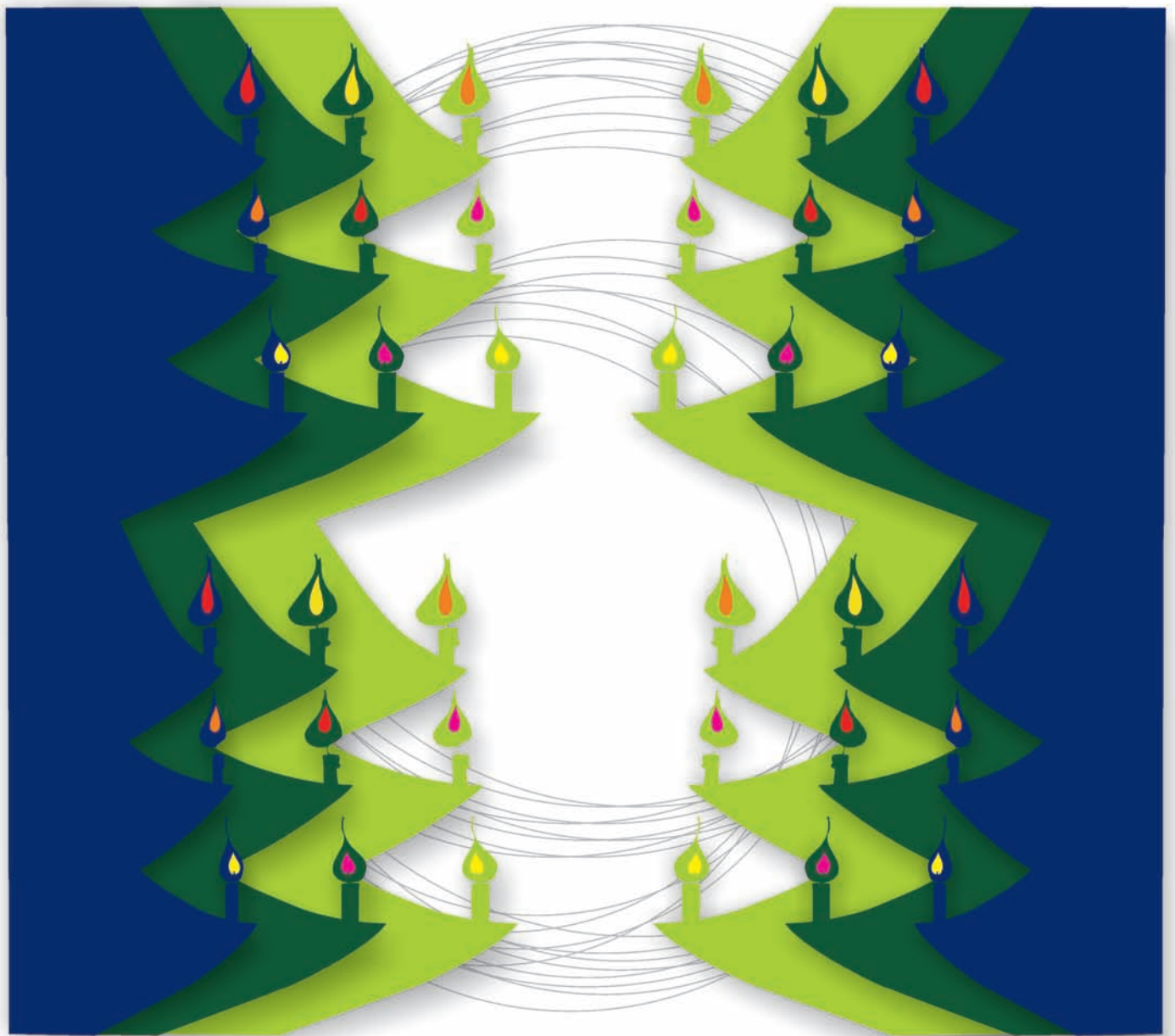
Formátumháború

Eddig általánosságban beszéltünk az e-könyvekről, a következő lapszámokban szeretnénk kicsit segíteni azoknak, akik kedvet kaptak az e-könyvek vásárlásához, de tanácstalanok, hogy milyen formátumú e-könyvet vegyenek, hiszen ma az internetes könyvesboltokban számos fájlformátum van, és nehéz ezek között eligazodni. Rádadás azokat nem minden e-olvasó jeleníti meg. Sajnos még nincs egység, „**formátumháború**” (nagyon tetszik ez a szó, Békésy János kollégámtól idézem. Lám az e-könyv új fogalmakat épít szókincsünkbe!) zajlik, minden szolgáltató a saját könyvtípusát reklámozza, a vásárlónak pedig főhet a feje, vajon melyiket válassza. Megismerkedünk a *pdf* mellett az *e-pub*, *prc*, *mobi* kifejezésekkel, s segítünk tanácsot adni, hogy válasszon mindenki megfelelő könyvet/e-könyvet magának. És természetesen, bevezetjük a digitális könyv vásárlásának folyamataiba.

vj

www.semmelweiskiado.hu

A Szerkesztőbizottság tagjai
és a Semmelweis Kiadó munkatársai
áldott karácsonyi ünnepeket,
sikerekben gazdag boldog új évet
kívánnak lapunk olvasóinak!

